

Тошкент давлат иқтисодиёт
университети

Ўзбекистон Республикаси
Банк-молия академиясида

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти Шавкат Мирзиёевнинг
Олий Мажлисга мурожаатномасини кенг
жамоатчилик орасида тарғиб қилишга бағишланган**

ТАҚДИМОТ

Тошкент - 2018

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёевнинг Ўзбекистон Республикаси Олий мажлисга мурожаатномасини кенг жамоатчилик орасида тарғиб қилишга бағишланган тақдимот

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Сенати ва Қонунчилик палатаси аъзолари, видеоконференция алоқа тизими орқали туман, шаҳар ва вилоятлардаги маҳаллий кенгашларга сайланган халқ ноиблари ҳамда барча бўғиндаги ижро ҳокимияти ва хўжалик бошқаруви органлари раҳбарлари, нодавлат ташкилотлар ва жамоатчилик вакиллари билан бўлиб ўтган мажлисдаги маърузаси асосида яратилган ушбу тақдимот материалида давлатимиз раҳбари томонидан илгари сурилган ўта муҳим ва долзарб фикрлар, ғоялар, амалий таклиф ва тавсияларнинг мазмун-моҳияти визуал тарзда очиқ берилган.

Тақдимот мурожаатномада белгилаб берилган устувор йўналишлар, таққослама таҳлиллар, сабабий боғлиқликда чиқарилган хулосаларни кенг жамоатчиликка тарғиб этиш, уларнинг ижтимоий-иқтисодий, сиёсий-ҳуқуқий тафаккурини юксалтириш, тасаввур доирасини кенгайтиришга қаратилган бўлиб, ундан нафақат талабалар, балки педагог-ўқитувчилар, тарғибот-ташвиқот гуруҳи вакиллари ҳам фойдаланишлари мумкин.

**Ушбу тақдимот материали Тошкент давлат иқтисодиёт университети ва
Ўзбекистон Республикаси Банк-молия академияси ҳамкорлигида тайёрланган**

*Ўзбекистон Республикаси
Президенти – Шавкат Мирзиёев*

2017 йил 22 декабрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев томонидан биринчи марта мамлакатимиз парламенти – Олий Мажлисга Мурожаатнома тақдим этилди.

Мамлакатимизда олиб борилаётган кенг кўламли ислохотлар халқимиз томонидан қўллаб-қувватланмоқда. Бу ўзгаришларнинг дастлабки натижалари аҳолимиз ҳаёти ва кундалик турмушида ўзининг яққол ифодасини топмоқда, эл-юртимизнинг ижтимоий фаоллиги, эртанги кунга ишончи ўсиб бормоқда.

Биз мамлакат ҳаётига доир ҳар бир қарорни халқимиз билан маслаҳатлашиб, бевосита мулоқот асосида қабул қилмоқдамиз. **“Халқ давлат идораларига эмас, балки давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши керак”** деган ғоя бу борада фаолиятимиз мезонига айланмоқда.

Давлат бошқарувининг бундай демократик усули бугун Ўзбекистонда олиб борилаётган кенг кўламли ислохотлар, авваламбор, халқ билан мулоқот принципига ғоят уйғун ва ҳамоҳанг бўлиб, бизнинг иш фаолиятимиз самарадорлигини янада оширишга хизмат қилади, деб ўйлайман.

2017 йил –

**ХАЛҚ БИЛАН МУЛОҚОТ ВА ИНСОН
МАНФААТЛАРИ ЙИЛИ**

Йил давомида мамлакатимизни янада тараққий эттириш бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган мақсад ва вазифалар

“Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили” Давлат дастурида белгиланган чора-тадбирларни амалга ошириш муҳим қадам бўлди, десак, айти ҳақиқат бўлади.

Мамлакатимизда олиб борилаётган кенг кўламли ислохотлар халқимиз томонидан қўллаб-қувватланмоқда. Бу ўзгаришларнинг дастлабки натижалари аҳолимиз ҳаёти ва кундалик турмушида ўзининг яққол ифодасини топмоқда, эл-юртимизнинг ижтимоий фаоллиги, эртанги кунга ишончи ўсиб бормоқда.

Биз мамлакат ҳаётига доир ҳар бир қарорни халқимиз билан маслаҳатлашиб, бевосита мулоқот асосида қабул қилмоқдамиз. “Халқ давлат идораларига эмас, балки давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши керак” деган ғоя бу борада фаолиятимиз мезонига айланмоқда.

Давлат ходимлари, аввало, биринчи раҳбарлар фақат кабинетда ўтирмасдан, жойларга бориб, аҳолини безовта қилаётган энг долзарб муаммоларнинг амалий ечими билан шуғулланмоқда.

Шу маънода 2017 йил халқ билан яқиндан мулоқот қилиш, унинг дарду ташвишлари, ҳаётий муаммоларини самарали ҳал этиш бўйича янги тизим яратилган йил бўлди, деб айтишга тўла ҳақлимиз.

Бу тизимнинг асоси бўлган Ўзбекистон Республикаси Президентининг Халқ қабулхоналари ва Виртуал қабулхонаси фуқароларнинг мурожаатлари билан ишлашнинг ўзига хос демократик институти сифатида амалда ўзини оқламоқда.

Қисқа муддатда ана шу қабулхоналарга бир ярим миллиондан зиёд фуқаро мурожаат қилгани ва қанча-қанча одамнинг йиллар давомида ҳал этилмаган муаммолари ижобий ечилгани Ўзбекистонда халқ ҳокимияти номига эмас, амалда жорий этилаётганини кўрсатмоқда.

Жойларда раҳбарларнинг йўл қўйилган хато ва камчиликларни тезлик билан бартараф этиш юзасидан шахсий жавобгарлиги кучайгани мазкур тизимнинг муҳим натижаси бўлди.

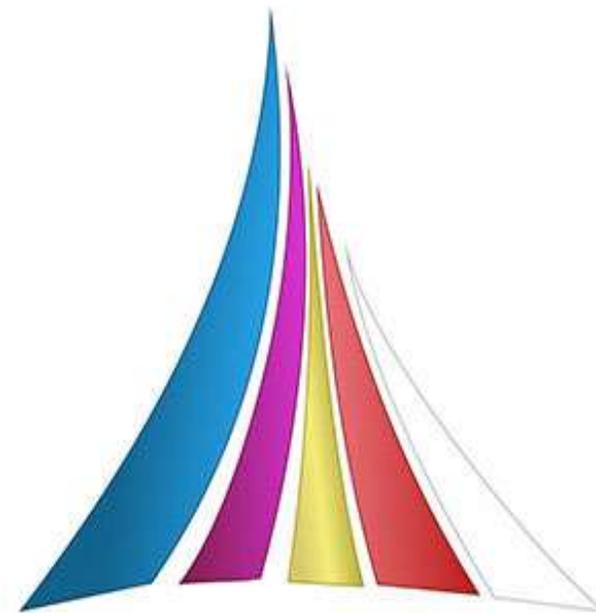

Ҳаракатлар стратегияси
2017-2021

Айнан халқимиз манфаатларини ҳисобга олиб, ижтимоий адолатни таъминлаш бўйича энг муҳим институт бўлган суд-ҳуқуқ соҳасида, прокуратура ва ички ишлар органлари тизимида ҳам катта ўзгаришлар амалга оширилмоқда.

Жорий йилда Ўзбекистон ёшлар иттифоқини ташкил этиш, Хотин-қизлар қўмитаси, “Маҳалла” ва “Нуроний” жамғармалари ишини янада фаоллаштириш бўйича аниқ чора-тадбирлар амалга оширилди.

Юртимизда яшаб келаётган, лекин фуқаролиги бўлмаган 1100 дан ортиқ шахсга Ўзбекистон фуқаролиги берилди. Ўйлайманки, бу инсон ҳуқуқ ва эркинликларини амалда таъминлашга қаратилган ишларимизнинг яна бир тасдиғидир.

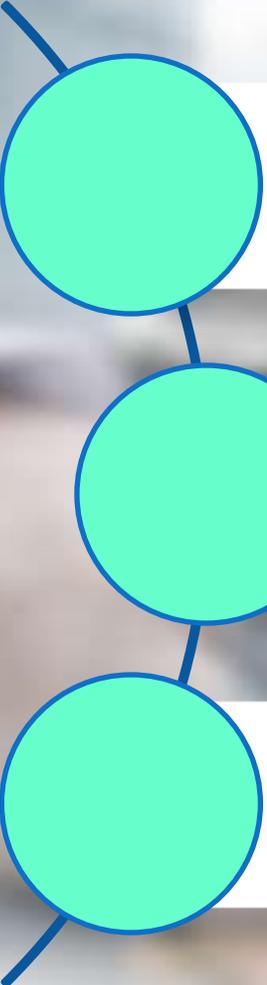

Ҳаракатлар стратегияси
2017-2021

**2017 йилда ИҚТИСОДИЁТ СОҲАСИДА
ЗАМОН ТАЛАБЛАРИГА ЖАВОБ БЕРАДИГАН, ЯНГИЧА
МАЪНО-МАЗМУНДАГИ ВА САМАРАЛИ ИСЛОҲОТЛАРНИ
АМАЛГА ОШИРИШ ЙЎЛИДА ҚЎЙИЛГАН ҚАДАМЛАР**

Иқтисодиёт соҳасида амалга оширилган чора-тадбирлар

Иқтисодиётимизни мутлақо янги асосда ташкил этиш ва янада эркинлаштириш

Унинг ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш

Ишлаб чиқаришни модернизация ва диверсификация қилиш

Мамлакатимизда қисқа муддатда 161 та йирик саноат объекти ишга туширилди.

Бу биз учун келгуси йилда қўшимча 1,5 триллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш имконини беради.

Масалан, Тошкент иссиқлик электр станциясида буғ-газ қурилмаси барпо этилди.

Бу эса қўшимча равишда 2,5 миллиард киловатт электр энергияси ишлаб чиқариш имконини беради.

Шунингдек, Навоий иссиқлик электр станциясида иккинчи буғ-газ қурилмаси, Қизилқум бағридаги Авминзо-Амантой олтин конлари негизда гидрометаллургия заводи қуриш бўйича ишлар давом этмокда.

Ҳозирги вақтда Олмалиқ кон-металлургия комбинати томонидан

“Ёшлик – 1”, “Ёшлик – 2” конларини ўзлаштиришга киришилди.

Сардоба, Марказий Фарғона ва Тўпаланг сув омборларини қуриш бўйича ишлар жадал олиб борилмоқда.

Бу йирик иншоотлар ҳам, ҳеч шубҳасиз, мамлакатимиз иқтисодий ҳаётида муҳим воқеа бўлади.

Фарғона – Марғилон йўналишидаги темир йўл тармоғи айти пайтда электрлаштирилмоқда.

Яна бир йирик объект – Қандим газни қайта ишлаш комплекси ишига туширилиши ҳисобидан 2018 йилда қўшимча равишда 4 миллиард 100 миллион куб метр табиий газни қайта ишлаш, 67 минг тоннадан зиёд конденсат, 106 минг тоннадан ортиқ олтингўгурт ишлаб чиқариш имкони яратилади.

Ўзбекистон иқтисодиётининг локомотивларидан бири бўлган Муборак газни қайта ишлаш заводида келгуси йили қўшимча равишда 6 миллиард куб метр табиий газни олтингугуртдан тозалайдиган блоклар тўлиқ фаолият бошлайди

Шулар қаторида “Ўзагротех-саноатхолдинг” акциядорлик жамиятида янги йилда 5 мингдан кўпроқ замонавий тракторлар

Мингдан зиёд пахта териш машинаси

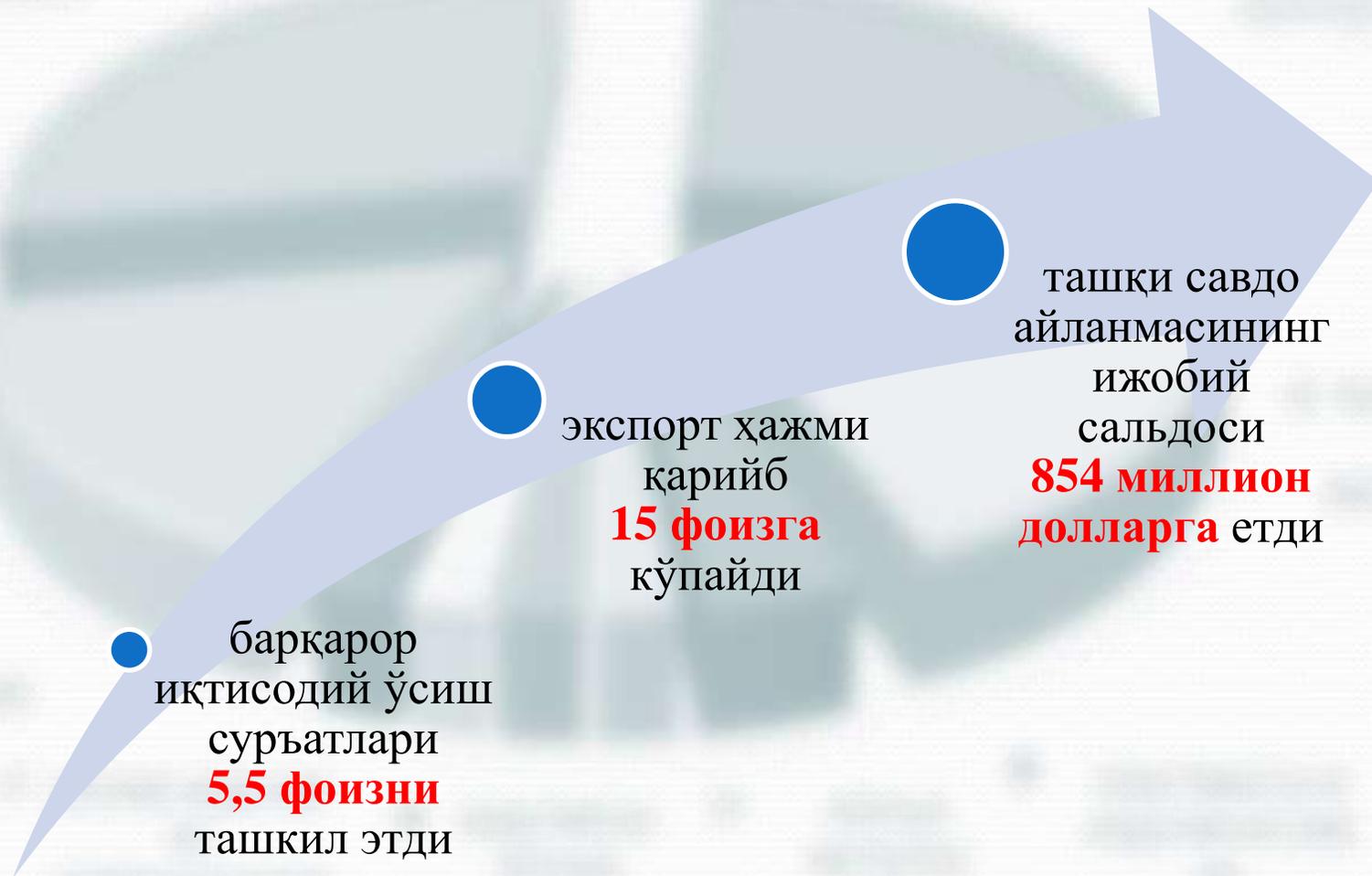
2 мингдан ортиқ прицеплар ишлаб чиқариш йўлга қўйилади

Бундай мисолларни яна узоқ давом эттириш мумкин:

- Энг муҳими, мамлакатимиз иқтисодий сиёсатида нореал рақамлар ортидан қувиш, амалга ошмайдиган хомхаёлларни ҳақиқат сифатида тақдим этишдек номаъқул иш услуби танқидий қайта кўриб чиқилди.
- Амалий натижадорлик, инсон манфаати ва яна бир бор инсон манфаати ислоҳотларнинг бош мақсади этиб белгиланди.

Амалга оширилган чора-тадбирлар натижасида 2017 йилда:

Миллий валютанинг эркин конвертацияси

Юридик ва жисмоний шахслар хорижий валютани тижорат банкларидан чекловсиз сотиб олиш ва эркин сотиш имконига эга бўлди

Чет эл валютасининг олди-сотди операциялари ҳажми либерализация даврига нисбатан **1,5 баробар** ошиб, ўртача **1,3 миллиард долларни** ташкил этди

Шу билан бирга, давлатимизнинг олтин-валюта захиралари йил давомида **1,1 миллиард долларга** кўпайди

Жорий йилда мамлакатимизда **12 та** эркин иқтисодий ва **45 та** sanoat зонаси фаолияти йўлга қўйилди ва бу ташкилий чоралар ҳудудларни жадал ривожлантириш имконини бермоқда

Яқин вақт ичида яна **50 та** янги sanoat зонасини ташкил этиш бўйича амалий ишлар олиб борилмоқда

Йил давомида биз учун ғоят муҳим бўлган **янги иш ўринларини ташкил этиш** масаласи доимий эътиборимиз марказида бўлди

2017 йилда янги sanoat korxonalarini qurish, xizmat kursatish obyektlarini ishga tushirish, kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish hisobidan **336 mingdan ziyad yangi ish o'rinlari** tashkil etildi

Ўз-ўзидан аёнки, биз аҳоли бандлигини таъминлашни ўз олдимизга устувор вазифа қилиб қўйган эканмиз, бу масалага нафақат сон, балки сифат жиҳатидан ҳам алоҳида аҳамият беришимиз зарур

ИЖТИМОЙ СОҲАНИ
ИСЛОҲ ҚИЛИШ БЎЙИЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН
ДАСТУРЛАР ИЖРОСИ

Ўзбекистонда олиб борилаётган давлат сиёсатининг ғоят муҳим йўналиши бўлган ижтимоий соҳани ислоҳ қилиш бўйича қабул қилинган дастурлар ижроси ҳам босқичма-босқич таъминланмоқда

Маълумки, аҳолимизни, айниқса, бюджет соҳаси ходимларини, кам таъминланган оилаларни уй-жой муаммоси кўпдан буён қийнаб келарди. Бу оғир ижтимоий муаммога биз деярли эътибор бермай келганимиз ҳам бор гап.

Халқимизнинг талаб ва истакларини инобатга олиб, биз жорий йилда имтиёзли ипотека кредитлари асосида **арзон уй-жойлар қуриш** лойиҳасини амалга оширишга киришдик. Шаҳар ва қишлоқларимизда жами **3,5 миллион квадрат метр**дан зиёд намунавий уйлар ва кўп қаватли уй-жойлар барпо этилди.

Бу рақамни аввалги йилларга таққослайдиган бўлсак, **2007 йилга** нисбатан **20 баробар**, намунавий уй-жойлар қуриш дастури бошланган **2010 йилга** нисбатан **3,5 баробар**, **2014 йилга** нисбатан эса **2 баробар** кўп уй-жой қурилганини кўрамиз.

Шуни алоҳида таъкидлаш ўринлики, биз кейинги 25 йил давомида биринчи марта аҳоли учун арзон, барча қулайликларга эга бўлган кўпқаватли уй-жойлар қуришни бошладик

2017 йилнинг ўзида **800 минг квадрат метр**дан зиёд ана шундай уй-жойлар қуриб фойдаланишга топширилди

Биргина Тошкент шаҳрининг ўзида жорий йилда **420 минг квадрат метр** кўпқаватли уй-жой фонди фойдаланишга топширилди

Бу ўтган йилга нисбатан қарийб **3 баробар** кўпдир

Одамларимизнинг ҳаётий эҳтиёж ва манфаатларини таъминлашда бу муҳим масаланинг нақадар ўткир ва долзарб муаммо бўлиб турганини ҳисобга олиб, бу ишларнинг ҳажмини оширган ҳолда, биз янги йилда ҳам албатта давом эттирамиз.

Чунки, халқимиз эртага эмас, узоқ келажакда эмас, айнан бугун ўз ҳаётида ижобий ўзгаришларни кўришни истайди. Бизнинг меҳнаткаш, оқкўнгил, бағрикенг халқимиз бунга тўла ҳақлидир.

Оролбўйида экологик вазиятни яхшилаш юзасидан аниқ чоралар кўрилди

Молия вазирлиги ҳузурида Оролбўйи минтақасини ривожлантириш жамғармаси тузилди ва унга **200 миллиард сўм**дан ортиқ маблағ йўналтирилди

Ана шу маблағлар ҳисобидан **Қорақалпоғистон Республикаси** ва **Хоразм вилояти** аҳолисининг сув таъминоти, турмуш шароити яхшиланмоқда

Шу билан бирга, мазкур ҳудудларда **3 минг километр**дан ортиқ ички йўллар капитал таъмирланди ва реконструкция қилинди

Жорий йилда янги **таълим муассасаларини** куриш, мавжудларини таъмирлашга алоҳида эътибор қаратилди

12 та умумтаълим мактаби янгитдан барпо этилди

320 таси реконструкция қилинди

195 та боғча капитал таъмирланди

Шунингдек, **107 та мактабгача таълим муассасаси** реконструкция қилинди ва қурилди

152 та мактаб капитал таъмирланди

Фарзандларимиз тарбиясида энг асосий бўғин ҳисобланган мактабгача таълим тизимининг жамиятимиз ҳаётидаги катта ўрни ва аҳамиятини эътиборга олиб, **Мактабгача таълим вазирлигини ташкил этдик**

Биз ушбу соҳанинг моддий-техник базасини мустаҳкамлашимиз, жумладан, яқин 3-4 йилда барча ҳудудларда **минглаб янги боғчалар қуришимиз, таълим-тарбия сифати ва даражасини янги босқичга кўтаришимиз лозим**

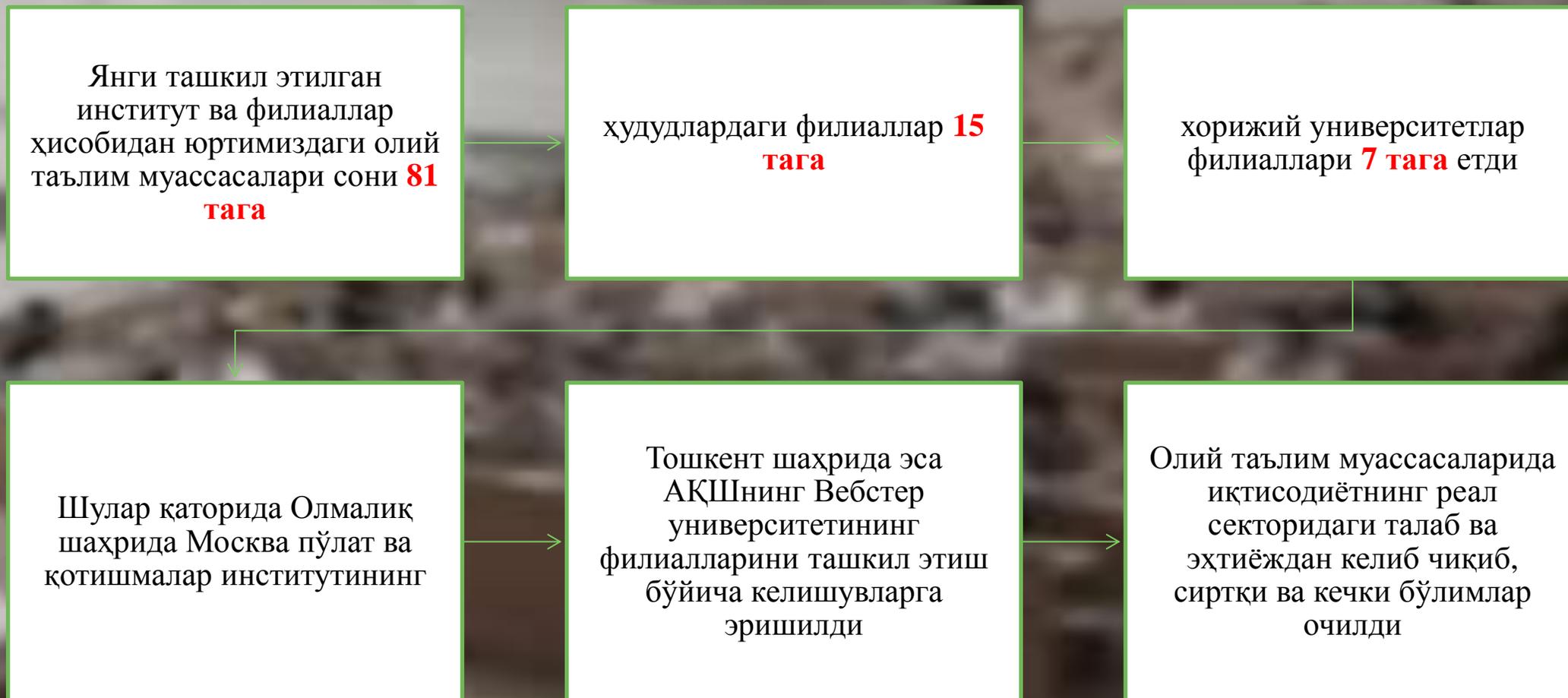
Кўплаб ота-оналар, ўқитувчи ва ўқувчилар ҳамда кенг жамоатчилик томонидан билдирилган таклифлар асосида юртимизда **11 йиллик таълим қайта тикланди**

Жойлардаги ўқитувчиларга бўлган эҳтиёжни қоплаш учун Тошкент вилоятида **Чирчиқ давлат педагогика институти** ташкил этилди

Бундан ташқари, **15 та** олий таълим муассасасида ташкил этилган махсус сиртқи бўлимларда ўрта махсус маълумотга эга бўлган **5 мингдан ортиқ педагоглар** учун олий маълумот олиш имконияти яратилди

Таълим тизимидаги инновация ва креатив ёндашувлар асосида Муҳаммад Хоразмий ва **Мирзо Улуғбек номлари** билан аталадиган, аниқ фанлар чуқур ўқитиладиган **махсус мактаблар** ташкил этилди

2017-2021 йилларда олий таълим тизimini комплекс ривожлантириш дастури

Ўзбекистон Фанлар академияси тизими такомиллаштирилди, моддий-техник базаси мустаҳкамланди, унинг таркибида бир қатор илмий-тадқиқот институтлари ва марказлар фаолияти тикланди

Кўп йиллик танаффусдан сўнг Фанлар академиясига сайлов ўтказилиб, ўзининг илмий ишлари билан мамлакатимиз ва халқаро миқёсда ном қозонган истеъдодли олимлар академик деган юксак шарафга сазовор бўлдилар

Энди барчамиз Фанлар академиясидан янги илмий ишланмалар, истиқболли тадқиқотлар яратиш бўйича амалий натижалар кутиб қоламиз

Буларнинг барчасидан биз ягона бир мақсадни кўзда тутмоқдамиз

Яъни Ўзбекистон илм-фан, интеллектуал салоҳият соҳасида, замонавий кадрлар, юксак технологиялар борасида дунё миқёсида рақобатбардош бўлиши шарт

Жорий йилда маданий-гуманитар соҳаларни ривожлантириш бўйича қилинган ишлар ҳақида гапирганда, аввало, маданият, адабиёт ва санъат, оммавий ахборот воситалари соҳасига тааллуқли 12 та муҳим ҳужжат қабул қилинганини қайд этиш лозим

Юртимиздаги ижодий уюшмаларнинг ижтимоий ҳаётимиздаги ўрни ва нуфузини ошириш

Моддий-техник базасини мустаҳкамлаш мақсадида Ўзбекистон ижодкорларини қўллаб-қувватлаш **“Илҳом” жамоат фонди**

Маданият ва санъат муассасалари ҳамда йирик компания ва банклар ҳамкорлигида **“Дўстлар клублари”** ташкил этилди

Яна бир муҳим янгилик

Тошкент шаҳридаги
Миллий боғ
ҳудудида мухташам
Адиблар хиёбони

Ёзувчилар
уюшмасининг янги
биноси

Қорақалпоғистонда
ва бир қатор
вилоятларимизда
улуғ
адибларимизнинг
номлари билан
аталган ижод
мактаблари барпо
этилди

Қўқон шаҳри,
Хоразм ва Жиззах
вилоят драма
театрлари қайта
реконструкция
қилинди

Ўзбекистон давлат
санъат ва маданият
институтининг
Фарғона
минтақавий
филиали ташкил
этилди

- Маънавий ҳаётимизда муҳим воқеа бўлган ана шундай лойиҳалар ҳақида гапирганда, Ўзбекистондаги **Ислom цивилизацияси маркази, Имом Бухорий** ва **Имом Термизий** номларидаги халқаро илмий-тадқиқот марказлари, **Ислom академияси** каби илмий-маърифий муассасалар фаолиятини йўлга қўйиш ишлари бошланганини алоҳида қайд этиш зарур.

● ***

- Шулар қаторида буюк алломаларимизнинг ёдгорлик мажмуалари қошида **ҳадисшунослик, ислom ҳуқуқшунослиги, тасаввуф, калом** ва **ақида илми** каби диний-маърифий йўналишларни ўрганиш бўйича махсус мактаблар ташкил этилди

Ҳозирги кунда Ўзбекистонимизнинг китоб фондларида 100 мингдан зиёд кўлёзма асарлар сақланмоқда

Афсуски, бу нодир китоблар ҳали тўлиқ ўрганилмаган, улар олимлар ва ўз ўқувчиларини кутиб турибди

Ушбу ноёб асарларда бугунги давр ўртага қўяётган жуда кўп долзарб муаммоларга жавоб топиш мумкин

Хусусан, ислом динининг асл инсонпарварлик моҳиятини чуқур очиб берадиган, барча одамларни эзгулик, меҳр-оқибат ва ҳамжихатлик йўлида бирлашишга даъват этадиган теран маъноли фикр ва ғоялар бугун ҳам ўз қиммати ва аҳамиятини йўқотган эмас

Лекин биз ана шундай ноёб мерос ворислари, шундай бойлик эгалари бўлатуриб, уларни ҳар томонлама ўқиш-ўрганиш, халқимиз, аввало, униб-ўсиб келаётган ёшларимизга, жаҳон ҳамжамиятига етказиш бўйича, етарли иш қилмаганимизни ҳам очик тан олиш керак

Президентимиз ўз нутқида қуйидагиларани таъкидлади:

Биз **диний жаҳолатга, зарарли оқимларга** қарши **маърифат** билан курашиш кераклиги ҳақида кўп гапирамиз. Бу тўғри, албатта

Лекин **маърифат, маърифий** билимлар қаерда – аввало ота-боболаримиз бизга қолдириб кетган мана шундай **мўътабар китобларда** эмасми?

Бизнинг ушбу йўналишдаги барча амалий ҳаракатларимиз айнан мана шундай эзгу мақсадга қаратилган бўлиб, нафақат мамлакатимиз ва мусулмон дунёсидабалки жаҳон миқёсида ҳам катта қизиқиш ва эътибор уйғотмоқда

Ана шундай бебаҳо бойликка, минглаб билимдон уламолар, фаол зиёлиларга эга бўлган, бу соҳада катта ташаббуслар билан чиқаётган халқ ва давлат сифатида юртимиздан қандайдир ақидапараст, диний оқимларга берилган кимсаларнинг чиқиши албатта бизга ярашмайди

2017 йил жисмоний тарбия ва спорт соҳаси бўйича ҳам катта ишлар қилинди. Юртимиз ёшларининг спорт соҳасидаги ютуқлари барчамизни қувонтирмоқда. Жаҳон ва қитъа миқёсида янги-янги чемпионлар, шахмат бўйича халқаро гроссмейстерлар етишиб чиқмоқда

Яқунига етиб бораётган йилда ўзбекистонлик спортчилар бокс, дзюдо, таэквандо, оғир атлетика, эркин кураш, самбо бўйича ўтказилган турли халқаро мусобақаларда салмоқли ютуқларга эришдилар

2017 йил айниқса ўзбек миллий кураши тарихида эркин саҳифа бўлди

Сентябрь ойида Туркменистонда бўлиб ўтган Осиё олимпия кенгаши Бош ассамблеяси йиғилишида ушбу миллий спорт турини Осиё ўйинлари дастурига киритиш ҳақида қарор қабул қилинди

Яъни 2018 йил Индонезияда бўлиб ўтадиган 18-Осиё ўйинларида қитъамиз спортчилари ўзбек миллий кураши бўйича ҳам ўзаро беллашадилар

Энди жаҳон спорт майдонларида **“ҳалол”, “ғирром”, “чала”, “ёнбош”** деган сўзлар жаранглаб, ўзбек номини, Ўзбекистон номини дунёга тараннум этади

Ўтган давр мобайнида ташқи сиёсат соҳасида хорижий давлатлар, биринчи навбатда, қўшни мамлакатлар билан дўстона ва ўзаро манфаатли муносабатларни ривожлантириш борасида сезиларли натижаларга эришдик.

2017 йилда **21 та** олий даражадаги ташрифлар амалга оширилди

60 дан ортиқ давлат ва халқаро ташкилотлар раҳбарлари ва вакиллари билан учрашувлар ўтказилди

Натижада **400 дан ортиқ** битим ва келишувларга эришилди, қарийб **60 миллиард АҚШ доллари** ҳажмидаги савдо ва сармоявий шартномалар имзоланди

Қабул қилинган хужжат ва келишувларни ўз вақтида тўлиқ бажариш мақсадида **40 та “йўл харитаси”** ишлаб чиқилди ва хорижий ҳамкорларимиз билан биргаликда амалга оширилмоқда

Ўзбекистоннинг ташқи сиёсатида Марказий Осиё – бош устувор йўналиш

Туркманистон ва Қирғизистон билан стратегик ҳамкорлик ўрнатилди

Қозоғистон билан стратегик ҳамкорлигимизни янада чуқурлаштириш борасида бир қатор муҳим ҳужжатлар имзоланди, **2 миллиард доллар** миқдорида иқтисодий битимлар тузилди

Тожикистон билан ҳамкорлигимиз ҳар томонлама мустаҳкамланмоқда

Тошкент ва Душанбе шаҳарлари ўртасида авиақатнов йўлга қўйилди

Қирғизистон билан давлат чегаралари тўғрисидаги битимнинг имзоланиши Марказий Осиёда **хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш**га қаратилган катта қадам бўлди

Қўшни Афғонистон Ислон Республикаси билан ўзаро манфаатли ҳамкорлик йўлида муҳим келишувларга эришилди

Янги иқтисодий лойиҳалар бўйича амалий ишлар бошланди

Шунингдек, Россия, Хитой, Жанубий Корея, Туркия, АҚШ ва Европа Иттифоқи давлатлари, мусулмон мамлакатлари билан ҳам самарали битим ва келишувларга эришилди

Ўзбекистон қуйидаги халқаро тузилмалар билан алоқаларни янги босқичда давом эттирмоқда

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти

Ислом ҳамкорлик ташкилоти

Шанхай ҳамкорлик ташкилоти

Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги

Европа тикланиш ва тараққиёт банки билан ҳамкорлигимиз тикланди, Европа инвестиция банки билан шериклик алоқалари ўрнатилди. Жаҳон банки, Халқаро валюта жамғармаси, Осиё тараққиёт банки, Ислом тараққиёт банки, Осиё инфратузилма инвестициялар банки билан ўзаро ҳамкорлик самарали тус олмоқда.

**2018 йил - Фаол тадбиркорлик, инновацион гоюлар ва
технологияларни қўллаб-қувватлаш йили**

**2018 год - Год поддержки активного
предпринимательства, инновационных идей и
технологий**

Виртуальная приемная Президента
Республики Узбекистан
Шавката Миромоновича Мирзиёева

Маърузада мамлакатимизда шаклланган ижобий анъанага мувофиқ кириб келаётган янги – 2018 йилга қандай ном бериш ҳақида фикр юритилди.

Йил давомида фуқаролардан Президентнинг Халқ қабулхоналари ва Виртуал қабулхонасига, давлат идораларига келган кўплаб мурожаат ва хатлар, жойларда бўлиб ўтган учрашувларда билдирилган фикр-мулоҳазаларни, жамоатчилик фикрларини ҳам ҳисобга олган ҳолда, билдирилган таклиф ва тавсияларнинг барчаси инобатга олинди

янги – 2018 йилга юртимизда **Фаол тадбиркорлик, инновацион ғоялар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили**, деб ном бериш таклиф этилди

Виртуальная
Республики Узбекистан
Шавката Миромоновича Мирзиёева

BUZINFOCOM
© 2016 Все права защищены

настоящее время
ко опыта работы

PM.gov.uz преобу
разрабатывается
Портала

Фаол тадбиркорлик бизнес фаолиятини инновацион, яъни замонавий ёндашувлар, илғор технология ва бошқарув усуллари асосида ташкил этадиган иқтисодий йўналишдир

Фаол тадбиркор деганда, биз рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқаришга кодир

Энг муҳими, янги иш ўринлари яратиб, нафақат ўзини ва оиласини боқадиган, балки бутун жамиятга наф келтирадиган ишбилармон инсонларни тушунамиз

Бундай тадбиркорлар сафини кенгайтириш, жумладан, юқори технологиялар, илм-фаннинг энг сўнгги ютуқларига асосланган техника ва асбоб-ускуналарни мамлакатимизга олиб келиш

Жорий этиш учун уларга муносиб шароитлар яратиш бизнинг биринчи галдаги вазифамиз бўлиши шарт

Керак бўлса, хориждаги етакчи компания ва ташкилотларда тажриба орттириши

Ўзаро манфаатли ҳамкорлик қилиши учун уларга ҳар томонлама имконият туғдириб беришимиз лозим

Бугун биз давлат ва жамият ҳаётининг барча соҳаларини тубдан янгилашга қаратилган **инновацион ривожланиш йўлига ўтмоқдамиз**. Бу бежиз эмас, албатта. Чунки замон шиддат билан ривожланиб бораётган ҳозирги даврда ким ютади? Янги фикр, янги ғояга, инновацияга таянган давлат ютади

Инновация – бу келажак дегани

Биз буюк келажакимизни барпо этишни бугундан бошлайдиган бўлсак, уни айнан инновацион ғоялар, инновацион ёндашув асосида бошлашимиз керак

Шунинг учун биз **Инновацион ривожланиш вазирлигини** ташкил этдик ва унинг олдида аниқ вазифаларни қўйдик

Бу вазирлик нафақат иқтисодиёт соҳасида, балки бутун жамият ҳаётида энг муҳим лойиҳаларни амалга оширишда ўзига хос локомотив ролини бажаради, деб ишонамиз

Келгуси йилда **илмий тадқиқот ва инновацион фаолиятни ривожлантириш**, бунинг учун зарур молиявий ресурсларни сафарбар этиш

Ушбу жараёнда **иқтидорли ёшлар** иштирокини, **ижодий ғоя ва ишланмаларни** ҳар томонлама **қўллаб-қувватлаш** вазифаси эътиборимиз марказида бўлади.

**ДАВЛАТ ВА ЖАМИЯТ ҚУРИЛИШИ ТИЗИМИНИ
ТАКОМИЛЛАШТИРИШНИНГ УСТУВОР ЙЎНАЛИШЛАРИ**

I. Давлат ва жамият қурилиши тизimini такомиллаштиришнинг устувор йўналишлари

Бугунги кунда жамият ҳаётидаги мавжуд муаммоларни самарали ечиш, кенг кўламли ислохотларни изчил давом эттириш зарурати давлат бошқаруви соҳасида мутлақо янги тизим яратишни тақозо этмоқда

Ўйлайманки, бунинг учун **“Давлат хизмати тўғрисида”ги қонунни ишлаб чиқиш ва қабул қилиш вақти келди**

Бу борада бошқа муҳим масалалар қаторида давлат хизматчилари меҳнатига ҳақ тўлаш ва уларнинг муносиб ижтимоий таъминот тизimini яратиш, айнаи вақтда мансабдор шахслар жавобгарлигини оширишни ҳам кўзда тутиш мақсадга мувофиқдир

Биз бошқарув соҳасида **биринчи навбатда** ижро ҳокимияти органлари фаолиятини такомиллаштириш, кадрлар, моддий ресурслардан оқилона фойдаланиш бўйича аниқ мезон ва тартибларни жорий этишимиз зарур.

Иккинчидан, ижро ҳокимияти органлари зиммасидаги вазифаларни амалга ошириш тартибини, уларнинг масъулият доирасини аниқ белгилаш лозим.

Учинчидан, иқтисодиёт тармоқларига маъмурий таъсирларни қисқартириш ва бозор механизмларидан кенг фойдаланиш керак. Яъни давлат иштирокидаги бизнес тузилмаларини ташкил этишни чеклаш, бу борада бозорга хос механизмларни ишлаб чиқиш, давлатнинг айрим функцияларини хусусий секторга ўтказиш даркор.

Тўртинчидан, ҳокимиятнинг вакиллик органлари ва ижро ҳокимияти идоралари ўртасида яқин ҳамкорликни таъминлайдиган усул ва услубларни такомиллаштириб, ўта марказлашган бошқарувдан босқичма-босқич воз кечиш лозим

Давлат хизматларини бевосита қуйи бўғинларда кўрсатиш, маҳаллий ҳокимият идоралари учун молиявий ва бошқа имкониятларни кенгайтириш зарур. Бу борада мавжуд тартиб-таомилларни оптималлаштириш ва соддалаштириш, бошқарувнинг инновацион шакллари жорий этиш лозим.

Бешинчидан, давлат хизмати институтини ислоҳ қилиш, коррупцияга қарши таъсирчан кураш механизмларини жорий этиш керак.

Бугун ҳаётнинг ўзи биздан профессионал, тезкор ва самарали давлат хизмати тизимини шакллантириш, янгича фикрлайдиган, ташаббускор, эл-юртга садоқатли кадрларга кенг йўл очиш бўйича самарали тизим ишлаб чиқишни талаб этмоқда.

Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислохотлар концепциясининг амалга оширилиши

- Маълумки, мамлакатимизда коррупцияга қарши самарали кураш олиб бориш мақсадида ушбу йўналишда алоҳида қонун қабул қилинди. Шу асосда аниқ мақсадларга қаратилган чора-тадбирларни ўз ичига олган давлат дастури изчиллик билан амалга оширилмоқда.
- Ана шундай ишларимиз натижасида шу йилнинг **9 ойида коррупция билан боғлиқ жиноятлар** ўтган йилга нисбатан **33 фоизга** камайди. Биз бундай натижаларни коррупцияга қарши кураш борасидаги узоқ ва давомли фаолиятимизнинг дастлабки самараси, деб қабул қилишимиз, бу йўлда янада қатъий иш олиб боришимиз шарт

Ислохотларимиз самарасини оширишда парламент, депутат ва сенаторларнинг ўрни ва роли

Шу йил 12 июлда Олий Мажлис аъзолари билан бўлиб ўтган учрашувда **парламентимиз ҳақиқий демократия мактабига, ислохотларнинг ташаббускори ва асосий ижросисига айланиши зарурлигини** алоҳида таъкидлаб, амалий чора-тадбирлар дастурини тасдиқлаган эдик

Лекин бу дастур ижросидан халқимиз қандай наф кўрди, қайси депутат ёки сенатор одамларимизнинг оғирини енгил қилишга, соғлиқни сақлаш, экология, коммунал хўжалик, таълим ёки бошқа соҳаларда уларни қийнаётган муаммоларни ҳал қилишга қандай ҳисса қўшди?

Бу борадаги аниқ мисолларни халқимиз ҳаётда ҳам, матбуот ва телевидениеда ҳам кўраётгани йўқ

Афсуски, депутатлар, сенаторларимиз уйғониши керак, бу – ҳаёт талаби, деган гаплар гаплигича қолиб кетди. Яна бир бор айтаман, кутилган амалий натижа йўқ

Йил давомида билдирилган
136 та қонунчилик
ташаббусидан бор-йўғи 27
таси депутатларга тегишли
бўлиб

Улар ҳам асосан амалдаги
қонунларга Президентнинг
фармон ва қарорларидан
келиб чиқадиган ўзгартиш ва
қўшимчалардир

Шунинг ўзи
парламентимиз фаолияти
самараси етарли
эмаслигини
кўрсатмайдими?

Нима, ислохотларни
амалга ошириш учун
фақат Президент
фармон ва қарорлар
қабул қилиши
керакми?

Қачон парламент, майли, кўп
эмас, ҳеч бўлмаса битта соҳани
тубдан яхшилашга қаратилган
қарор ёки қонун ишлаб чиқади?
Қачон бўлади бу иш?

Эл-юртимиз сизлардан, мухтарам халқ ноибларидан бу борада жавоб кутмоқда

Депутат ёки сенатор бўлиб сайландик, энди ўзимиз хоҳлаганча юрамиз, деган гаплар ўтмишда қолиб кетди. Яна бир бор айтаман, уйғониш керак

Афсуски, парламентимиз фаолияти кўп ҳолларда шунчаки расмий йиғилишлардан иборат бўлиб қолмоқда

Нима учун аниқланган муаммолар ёки сайловчилар кўтараётган масалалар тегишли қонунлар қабул қилиш йўли билан ёки ижро ҳокимияти олдига масалани қатъий қўйиш билан ҳал этилмаяпти?

Самарасиз назорат, қуруқ мажлисларнинг, айтинглар, кимга кераги бор?

Парламентимиз соғлиқни сақлаш тизими, жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликларнинг барвақт олдини олиш ҳамда маҳаллий Кенгашларда ишчанлик, ўз-ўзини танқид руҳини яратишга бошқош бўлиши зарурлиги таклиф қилинган эди.

Бироқ бу соҳаларда парламент ва депутатларнинг ўрни етарлича сезилмаяпти.

Бугунги кунда биронта ҳам ҳудудда соғлиқни сақлаш тизими аҳоли учун муносиб хизмат қиладиган даражада ташкил этилган, деб айтолмаймиз.

Қонунчилик палатаси ўз иш фаолиятида асосий эътиборни тизимдаги ана шу муҳим муаммоларни, айниқса, жойларда ҳал этишга қаратса, мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Керак бўлса, Қонунчилик палатасида соғлиқни сақлаш масалалари бўйича алоҳида кўмита ташкил этиб, унинг аъзолари асосан ҳудудларда фаолият кўрсатса, нур устига нур бўларди.

Ҳисоботларга эътибор берсак,

Маҳаллий Кенгашлар фаолиятида гўёки ижобий ўзгаришлар юз бераётгандек туюлади, лекин улар фақат рақамларда акс этмоқда, холос.

Бизга рақамлар эмас, аниқ натижа керак.

Қачонки, ҳудудлардаги вазият ижобий томонга ўзгарса, бюджет ижроси тўлиқ таъминланса, жиноятчилик камайса, янги иш ўринлари яратилса, энг муҳими, халқимизнинг турмуш даражаси яхшиланса, маҳаллий Кенгашлар фаолиятига ижобий баҳо берса бўлади.

Афсуски, биронта туманда халқ депутатлари Кенгашининг фаолияти намунали асосда ташкил этилгани йўқ.

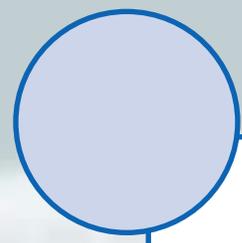
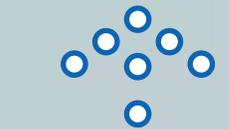
Сенат раҳбарияти юқори палатанинг бу йўналишдаги ишини танқидий кўриб чиқиши, аҳолининг фикр ва мулоҳазаларини эътиборга олган ҳолда, вакиллик органлари фаолиятини тубдан ўзгартириш бўйича зарур чораларни кўриши мақсадга мувофиқдир.

Шунингдек, **ҳудудларда ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва жиноятчиликка қарши курашиш** самарадорлигини ошириш борасидаги ишларни ҳам сусайтирмаслик лозим.

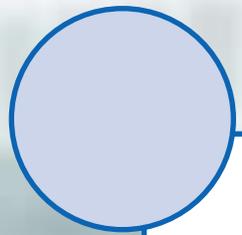
Парламентимизнинг энг муҳим фаолияти – **қонун ижодкорлигини ҳам камчилик ва нуқсонлардан холи, деб бўлмайди.**

Очиқ тан олиш керак, аксарият ҳолларда бирон-бир масалани аниқ ҳал этмайдиган, бир-бирига тўғри келмайдиган қонун ва қонуности ҳужжатларини қабул қилиш амалда кўплаб муаммолар туғдирмоқда.

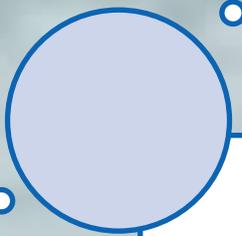
Ўзингиз айтинг

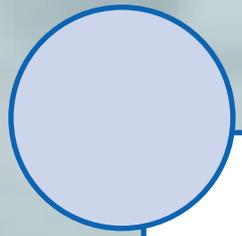
таъбир жоиз бўлса,
“ўлик” қонунлар
кимга керак?

ижро
механизмларига эга
бўлмаган

ҳуқуқни қўллаш
амалиётига таъсир
кўрсатмайдиган

самарасиз ишчи
гуруҳлар ташкил
этиш

Ана шундай салбий ҳолатларни бартараф этиш мақсадида **Қонунчилик ва норматив ҳужжатлар ижодкорлигини такомиллаштиришга доир концепция** ишлаб чиқиб, амалга оширишимиз лозим.

Бундан буён турли дастурлар ижроси доирасида қонун қабул қилиш амалиётини қайта кўриб чиқамиз.

Барчамиз бир ҳақиқатни унутмаслигимиз керак: **қонуннинг бирдан-бир манбаи ва муаллифи том маънода халқ бўлиши шарт.**

Ҳар бир қонун лойиҳаси юзасидан фикр ва таклифларни қуйидан – фуқаролардан, жойлардаги халқ депутатлари Кенгашларидан олиш тартибини кенг жорий этиш зарур.

Қонунларни қабул қилиш жараёнида уларни аҳоли ўртасида ҳар томонлама муҳокама қилиш тизимидан самарали фойдаланишимиз керак.

Олий Мажлис раҳбарияти

қонунлар муҳокамасига кенг
халқ оммасини жалб қилиш

бунинг учун замонавий ахборот-
коммуникация технологияларини
жорий этиш

жумладан, Интернет тармоғида
махсус **“майдон”лар** яратиши
зарур

Шу муносабат билан мамлакатимиз фуқаролари давлат ва жамият ҳаётига дахлдор муҳим масалалар бўйича ўз фикрларини билдиришлари учун Интернет тармоғида **“Менинг фикрим”** деб номланган махсус веб-саҳифа ташкил этиш мақсадга мувофиқ.

Хусусан, демократиянинг илғор механизми сифатида **жамоа бўлиб электрон мурожаат киритиш тартибини** татбиқ қилиш зарур. Яъни бир гуруҳ фуқаролар томонидан илгари сурилган ташаббусларни Олий Мажлис ёки халқ депутатлари Кенгашлари кўриб чиқиши мажбурий экани қонунда белгилаб қўйилиши лозим.

Яқинда Олий Мажлис ҳузурида **Қонунчилик муаммолари ва парламент тадқиқотлари институти**ни ташкил этилди.

Ушбу институт Олий Мажлисга келаётган турли таклифларни чуқур таҳлил қиладиган, таъбир жоиз бўлса, элақдан ўтказадиган илмий марказ бўлиши лозим.

Яна бир муҳим масала – барча соҳаларда вазиятни ҳар томонлама ўрганиш ва мавжуд муаммоларни ҳал этиш учун таъсирчан чоралар ишлаб чиқишда **Олий Мажлис палаталари ва сиёсий партиялар роли**ни янада кучайтириш керак.

Бу жараёнда ҳам **рақамлар кетидан қувиш амалиёти**дан воз кечиш лозим.

Қоғозда юзлаб масалаларни ҳал қилгандан кўра, амалда бир нечта муаммони ҳал қилиб берсангиз, **одамлар сизлардан рози бўлади**.

Энг муҳими, ҳаётдаги ўзгаришларни халқимиз билиши, давлат ҳокимияти тизимида **ҳақиқатда ҳам ўз вакили борлигини сезиши** керак. Бўлмаса, барча ишларимиз, тадбирларимиз зое кетади.

Партиялараро рақобатни таъминлаш

Барча сиёсий субъектлар учун тенг шароитлар яратиш парламент ролини кучайтиришнинг муҳим шarti ҳисобланади.

Маълумки, 2008 йилда ташкил этилган Ўзбекистон Экологик ҳаракати ўтган даврда чинакам сиёсий кучга айланди.

Аmmo тан олиш керак, Ҳаракат вакиллари парламент қуйи палатасига квота асосида киритилиши унинг фаол ва ташаббускор бўлиб ишлашини муайян даражада сусайтирмоқда.

Барча сиёсий кучлар учун тенг шароит яратиш ва парламент қуйи палатасидан **Экологик ҳаракат вакиллари учун махсус ўрин ажратишдан воз кечиш** вақти келди.

Бу ўзгариш сиёсий майдонда соғлом рақобатни кучайтиради ва Экологик ҳаракатнинг алоҳида сиёсий куч сифатида мустақамланишига хизмат қилади.

Шу ўринда сиёсий ҳаётимизда муҳим аҳамиятга эга бўлган сайлов қонунчилиги ҳақида ҳам тўхталиб ўтмоқчиман.

Бу борада қабул қилинган **6 та қонун** ва **бир қатор қонуности ҳужжатлари**, афсуски, ҳалигача яхлит бир ҳужжат шаклига келтирилмаган.

Шу сабабли халқаро норма ва стандартларга жавоб берадиган **ягона Сайлов кодексини** ишлаб чиқиш ва қабул қилиш лозим

Шунингдек, 2019 йилда ҳокимиятнинг вакиллик органларига бўлиб ўтадиган сайловларга тайёргарлик кўриш бўйича тадбирлар дастурини ишлаб чиқишга ҳозирдан киришиш керак.

Дастурда мазкур сиёсий жараён янада ошкоралик руҳида ўтишини таъминлайдиган янги, илғор амалиётни жорий этишга алоҳида эътибор қаратиш зарур.

Олдимизда турган навбатдаги муҳим масала

давлат
хизматлари
сифатини тубдан
яхшилаш

уларнинг
кўламини
кенгайтириш

аҳоли учун
қулай муҳит
яратишдан
иборат

Шунинг учун барча давлат идоралари томонидан кўрсатиладиган хизматларни мувофиқлаштириб ва назорат қилиб борадиган янги тузилма – Адлия вазирлиги ҳузурида Давлат хизматлари агентлигини ташкил этдик.

Эндиликда ушбу Агентликнинг Халқ қабулхоналари қошида фаолият олиб борадиган Давлат хизматлари марказлари нафақат тадбиркорларга, балки бутун халқимизга тезкор ва сифатли хизмат кўрсатадиган идора бўлади.

Давлат органлари фаолиятини режалаштириш, самарадорлигини ошириш ҳамон долзарб масала бўлиб турибди.

Бугун бирорта идоранинг ўтган даврдаги фаолиятини холисона баҳолаш имконини берадиган **аниқ мезон йўқ**.

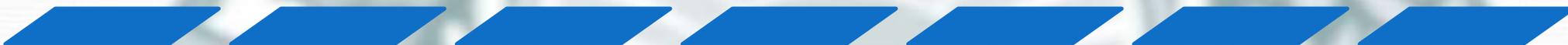
Масалан, ҳозирги кунгача мен Иқтисодиёт вазирлиги ёки бошқа бирон вазирлик фаолиятига қайси мезонлар бўйича баҳо берилишини билмайман.

Шунинг учун вазирлик ва идоралар, барча даражадаги ҳокимликлар прогноз кўрсаткичларни белгилашда ўз фаолиятида кутилаётган натижаларнинг аниқ миқдор ва сифат кўрсаткичларини белгилаб олиши лозим.

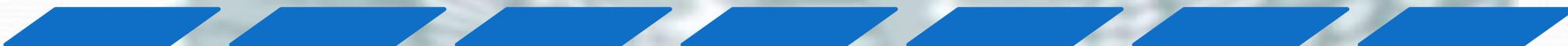
Давлат органлари тузилмаси ва вазифаларини қайта кўриб чиқиш талаб этилмоқда.

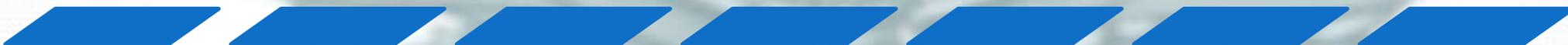
Энг муҳими, бу борада хатога йўл қўймаслик, чуқур ўйлаб қарор қабул қилиш учун Маъмурий ислохотлар концепциясини амалга ошириш бўйича комиссиядан албатта ижобий хулоса олиниши лозим.

Мамлакатимизда қабул қилинаётган чора-тадбирларни самарали амалга оширишда **ижро ҳокимияти органларининг уйғун фаолият олиб бориши** ғоят муҳим аҳамиятга эга.

Афсуски, бугунги кунда фаолият йўналишидаги жавобгарлик даражаси, ваколат механизмлари аниқ чегаралаб, белгилаб қўйилмагани ишимизга халақит бермоқда.

Шу муносабат билан

Давлат бошқарувида очиқликка асосланган, самарали қарорлар қабул қилиш тизимини татбиқ этиш лозим.

Давлат бошқарув органлари ва Вазирлар Маҳкамаси ўртасида ўзаро ҳамкорликда иш олиб бориш бўйича принцип ва механизмларни қайта кўриб чиқиш мақсадга мувофиқдир.

Ҳар бир вазирлик ўзига ишониб топширилган соҳада давлат сиёсатини амалга оширишни таъминлаши ва якуний натижа учун тўлиқ жавобгар бўлиши шарт.

Вазирликлар билан тенг мақомда фаолият олиб бораётган, ҳукумат ва парламент билан бевосита ҳамкорлик қилаётган агентликлар, қўмита, инспекция ва марказларни тегишли вазирликларга бўйсундириш талаб этилади.

Шуни назарда тутган ҳолда, Ҳукуматнинг вазифа ва тузилмасини танқидий қайта кўриб чиқиш ва оптималлаштириш лозим.

Бундай ўзгаришлар давлат ва хўжалик иши соҳасида деярли бир хил вазифаларни бажараётган юздан ортиқ бошқарув органлари сонини тубдан қисқартириш имконини беради.

Ҳозирги вақда энг оғир муаммолардан бири – давлатнинг функция ва ваколатлари ҳаддан ташқари марказлашиб кетганидир.

Масалан:

Ҳозирги вақтда **64 та лицензия** тури мавжуд бўлса, шундан **21 таси** Вазирлар Маҳкамаси ва **40 таси** марказий идоралар томонидан берилади

Бу лицензияларнинг учтаси вилоят ҳокимликлари ва фақатгина биттаси туман ҳокимликлари ваколатига тегишлидир.

Бундай ҳолатни рухсат бериш билан боғлиқ ҳужжатларни расмийлаштириш соҳасида ҳам кузатиш мумкин

Рухсат беришга оид **220 та** хужжатдан фақатгина 11 тасини туман ёки шаҳарларда олиш мумкин.

Қолган **209 таси учун** республика ва вилоят органларига мурожаат қилишга тўғри келади.

Масалан, Шовот туманида хусусий боғча очишга лицензия олиш учун тадбиркор минг километр масофани босиб, Тошкентга келиб-кетишга, **3-4 ойлаб** кутишга мажбур бўлмоқда

The background features a stylized globe with a grid of latitude and longitude lines. In the upper right, there are four circular icons representing different national flags: the flag of Uzbekistan, the flag of Australia, the flag of the United Kingdom, and the flag of the United States of America. The entire scene is set against a blue gradient background.

Кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш, кредит ва молия воситаларини ажратиш, маҳаллий даражада кўпгина муҳим қарорларни тасдиқлаш борасида ҳам шундай ҳолатлар кузатилмоқда

Маҳаллий ҳокимлик органлари оддий масалаларни ҳал этишда ҳам ваколатга эга бўлмаса, буни қандай тушуниш мумкин

Буларнинг барчаси маҳаллий тузилмаларга ҳудудлардаги долзарб ижтимоий-иқтисодий муаммоларни ҳал этиш бўйича мустақил иш олиб боришда салбий таъсир кўрсатмоқда

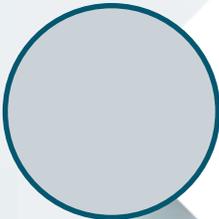
Давлат бошқарувини ҳаддан ташқари марказлаштиришдан воз кечиш

Бунинг учун кўпгина ваколатларни марказий давлат органларидан ҳудудий органларга ўтказиш керак. Шунинг учун жойларда – туман, шаҳар ва вилоят ҳокимликларида инвестицияларни фаол жалб этиш бўйича ҳоким ўринбосарлари лавозими жорий этилди

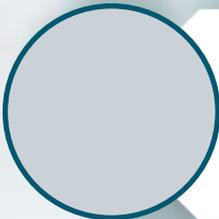
Шу билан бирга, ҳудудий бошқарув органларининг бюджет маблағларини шакллантириш, қўшимча захираларни яратиш бўйича солиқ, молия ва иқтисодиёт соҳалари органларининг масъулиятини ошириш юзасидан қарор қабул қилинди

Бюджет тизимини ислоҳ қилиш соҳасида маҳаллий ҳокимият органлари ваколатлари янада кенгайтирилди. Энди ҳар бир ҳудуд раҳбари берилган имкониятлардан фойдаланиб, масъулиятни тўла ўз зиммасига олиши, ўз аравасини ўзи тортиши керак

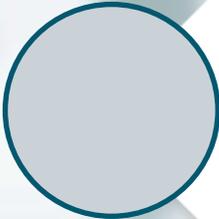
Яқин истиқболдаги долзарб вазифалардан бири – ҳудудларда ижтимоий-иқтисодий масалаларга масъул бўлган раҳбарларни танлаш ва жой-жойига қўйиш

Бундан буён тиббиёт бирлашмаси, халқ таълими, иқтисодиёт, молия бўлимлари, солиқ инспекцияси ва бошқа тузилмалар раҳбарларини лавозимга тайинлаш ва озод этиш туман ҳокими томонидан амалга оширилади.

Вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари бўйича кадрларни танлаш, тайинлаш ва лавозимдан озод этиш билан боғлиқ ваколатлар қайта кўриб чиқилади

Айни пайтда маҳаллий раҳбарларга бундай кенг ваколат ва мустақиллик бериш билан бирга, якуний натижа учун уларнинг жавобгарлигини тубдан оширишимиз зарур

Яна бир муҳим вазифа – *ҳокимларнинг ижро ва вакиллик ҳокимияти раҳбари сифатидаги ваколатларини алоҳида-алоҳида ажратиб қўйиш* билан боғлиқ.

Кейинги пайтда юртимизда халқ депутатлари Кенгашларининг роли, халқ ноибларининг ваколатлари тубдан оширилди

Сиёсий партияларнинг маҳаллий ҳокимият идораларини шакллантириш борасидаги ваколатлари босқичма-босқич кенгайтирилди, депутатлик назорати эса мустаҳкамланди

Бироқ, очик тан олишимиз лозим, ҳокимларнинг ҳам маҳаллий Кенгашларга, ҳам ижро ҳокимиятига раҳбарлик қилиши демократик принципларга мос келади, деб бўлмайди

Ҳаммага маълум, ҳокимлар ҳудуднинг ижтимоий-иқтисодий ривожланишининг энг муҳим ва долзарб масалалари юзасидан маҳаллий Кенгашларга ҳисоботлар тақдим этади. Кенгашлар эса ўз ўрнида тегишли қарорлар қабул қилади. Энди, айтинлар, ҳисоботини ўзи раҳбарлик қилиб келаётган маҳаллий Кенгашга тақдим қилиши ва тасдиқлатиши, ўзининг фаолиятига ўзи баҳо бериши тўғриси

Бу тизим ҳокимлар ва маҳаллий Кенгашлар вазифаларини самарали бажаришига салбий таъсир этаётганини замоннинг ўзи кўрсатмоқда. Биз келгусида бу масала бўйича қонунга асосланган тўғри ечим топамиз

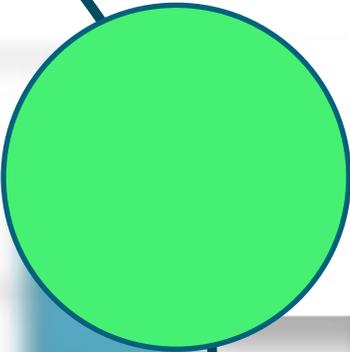

Ҳокимларнинг ҳудудларни ривожлантириш, маҳаллий бюджетни ижро этиш, коммунал муаммоларни ҳал қилиш каби долзарб фаолияти устидан халқимиз ўз вакиллари орқали тегишли назоратни амалга оширишига имконият яратиб бериш бизнинг энг муҳим вазифамиз бўлиб қолиши зарур

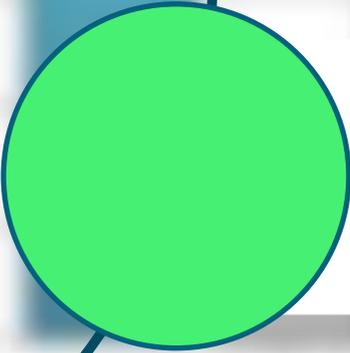

Бугунги шароитда айнан очиқлик ва ҳисоб бериш масъулияти давлат аппаратини самарали шакллантиришнинг муҳим шarti ҳисобланади

Яқин келажакда **барча давлат харидларини амалга ошириш ва давлат мулкани сотиш** учун Интернет тармоғида ягона майдон ташкил этиш лозим. Бу бюджет харажатларини қисқартириш, давлат мулкани самарали бошқариш ва катта молиявий маблағларни иқтисод қилиш имконини беради.

Эркин фуқаролик жамиятини барпо этиш, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш борасида амалга ошираётган ислоҳотларимизда нодавлат нотижорат ташкилотларининг ўрни ва роли беқиёс эканини алоҳида таъкидлаш жоиз

Ҳозирги кунда юртимизда **9 мингдан** ортиқ нодавлат нотижорат ташкилоти мавжуд, **29 та халқаро ва хорижий** ноҳукумат ташкилотларининг филиал ва ваколатхоналари фаолият юритмоқда

2017 йилда “**Нуроний**” жамғармаси, Ёшлар иттифоқи, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, Савдо-саноат палатаси, ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича Республика кенгаши каби нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятини такомиллаштириш, уларни қўллаб-қувватлашга қаратилган алоҳида фармон ва қарорлар қабул қилинди

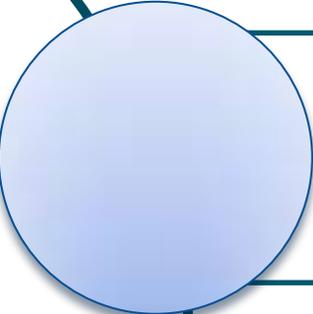
Аmmo ана шундай муҳим саъй-ҳаракатларга қарамасдан, аҳолининг муаммоларини тизимли ўрганиш, уларни аниқ ҳал этиш, айниқса, ижтимоий шароити оғир аёлларни қўллаб-қувватлаш, ёшлар ва хотин-қизлар ўртасида ҳуқуқбузарлик ва жиноятчиликнинг олдини олиш, уларни иш билан таъминлаш масалаларида бу ташкилотларнинг иштироки етарли даражада сезилмаяпти

Ижтимоий тузилмалар билан амалий мулоқотни йўлга қўйиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузурида **Фуқаролик жамиятини ривожлантириш бўйича маслаҳат кенгаши**ни тузиш мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблайман.

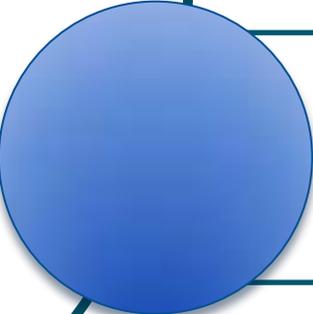
Бу йўналишдаги яна бир долзарб муаммога тўхталиб ўтмоқчиман. Бугунги кунга қадар давлат органлари фаолияти устидан самарали жамоатчилик назоратини амалга оширишнинг аниқ ҳуқуқий механизмлари яратилмаган

Бу эса нодавлат нотижорат ташкилотлари томонидан давлат органлари ва мансабдор шахслар фаолиятини холисона баҳолашга халақит бермоқда. Шундан келиб чиқиб, давлат ва жамият бошқарувида жамоатчилик назоратини амалга оширишнинг таъсирчан ва амалий механизмларини жорий этиш мақсадида **“Жамоатчилик назорати тўғрисида”**ги қонунни қабул қилиш зарур

Жамиятимиз ҳаётида демократик принципларни мустаҳкамлашда оммавий ахборот воситалари муҳим ва таъсирчан омил ҳисобланади. Бу борада чинакам профессионал замонавий журналистикани шакллантириш, хусусан, нодавлат оммавий ахборот воситаларини, ахборот ва таҳлилий Интернет сайтларни молиявий қўллаб-қувватлашга эътибор қаратиш, бунинг учун алоҳида давлат фондини тузиш мақсадга мувофиқ

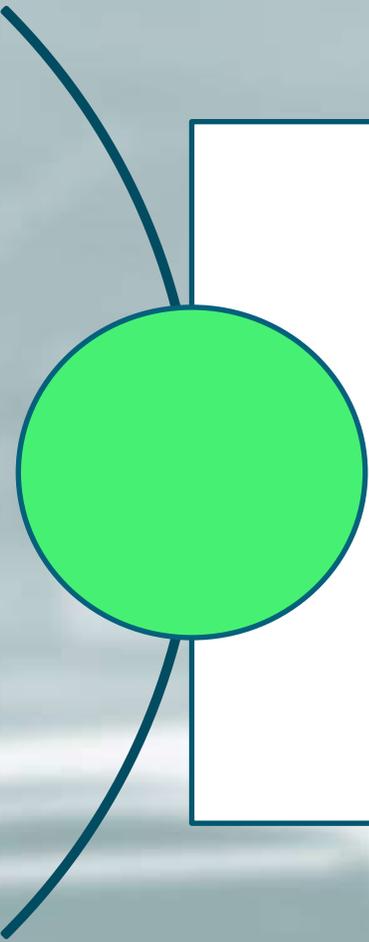
Бугунги кунда юртимизда **1 минг 500 дан** зиёд оммавий ахборот воситаси фаолият кўрсатмоқда. Улар мулк шакли, йўналиши, ахборот узатиш воситаларига кўра турличадир. Ўз-ўзидан равшанки, уларнинг барчасига юқори малакали кадрлар керак

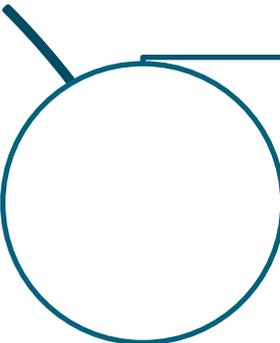
Афсуски, бундай кенг қўламли вазифани талаб даражасида ҳал этадиган таянч олий ўқув юрти мамлакатимизда мавжуд эмас. Шу муносабат билан Журналистика ва оммавий коммуникация воситалари университетини ташкил этиш зарур, деб ҳисоблайман

**ҚОНУН УСТУВОРЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ ВА СУД-ҲУҚУҚ
ТИЗИМИНИ ЯНАДА ИСЛОҲ ҚИЛИШНИНГ УСТУВОР
ЙЎНАЛИШЛАРИ**

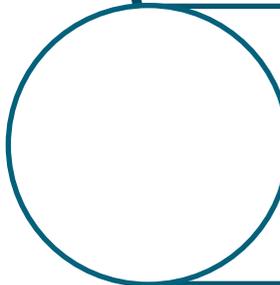
Қонун устуворлигини таъминлаш ва суд-ҳуқуқ тизимини янада ислоҳ қилишнинг устувор йўналишлари

Ўтган бир йил давомида суд ҳокимиятининг чинакам мустақиллигини таъминлаш бўйича кенг кўламли ишлар бошланди. Хусусан, судлар тузилмасини ҳамда судьялик лавозимларига номзодларни танлаш ва тайинлаш тизимини янада такомиллаштириш мақсадида ҳеч қайси ҳокимият бўғинига бўйсунмайдиган орган – Судьялар олий кенгаши ташкил этилди.

Мазкур соҳадаги ислоҳотларни давом эттиришимиз лозим. Шу мақсадда Олий Мажлис ҳузурида **Суд ҳокимияти мустақиллигини таъминлашга кўмаклашиш комиссиясини** ташкил этиш зарур, деб ҳисоблайман. Бу комиссия одамлардан келиб тушаётган мурожаатлар, халқ билан бевосита учрашув ва мулоқот жараёнида кўтарилаётган масалаларни умумлаштиради

Биз “Хабеас корпус” институтини жорий этиш ва тергов олиб боришда суд назоратини кучайтириш борасидаги ишларни изчил давом эттирамыз. Шундан келиб чиққан ҳолда, тинтув ўтказишга ва жиноят содир этишда гумон қилинган шахсларнинг телефондаги мулоқотларини эшитиб туришга санкция бериш ҳуқуқини судларга ўтказиш зарур

Биз айрим қилмишларни жиноятлар тоифасидан чиқариш ва либераллаштириш, жиноий жазоларни инсонпарварлик нуқтаи назаридан ўзгартиришга алоҳида эътибор қаратамыз.

Шу мақсадда **2018 – 2021 йилларда жиноят ва жиноят-процессуал қонунчиликни ривожлантириш концепциясини қабул қилишимиз ва амалга оширишимиз зарур**

1.

- Халқимизнинг кечиримли бўлиш ва бағрикенглик каби азалий қадриятларидан келиб чиқиб, **жиноий жавобгарликка тортиш муддатларини қайта кўриб чиқиш лозим**. Шунингдек, юксак профессионал даражада фаолият юритадиган малакали судьяларни тайёрлашга хизмат қиладиган **Ўзбекистон Республикаси Одил судлов академиясини** ташкил этишимиз керак

2.

- Конституция байрамига бағишланган мажлисда таъкидланганидек, бундан буён Ўзбекистонда ҳибсга олинган ва жиноий жавобгарликка тортилган шахсларга нисбатан қийноққа солиш, рухий ҳамда жисмоний босим ўтказиш, бошқа ғайриинсоний зўравонликка мутлақо йўл қўйилмайди. Бундай ҳаракатларни содир этган ходим ёки кимнингдир “буюртмаси”ни бажарган ҳар қандай шахс, ким бўлишидан қатъи назар, муқаррар қонуний жазога тортилади

Маҳкумлар ҳуқуқларини таъминлайдиган қўшимча механизмлар яратишни ҳисобга олган ҳолда, **жиноят-ижро қонунчилигини янада такомиллаштириш** алоҳида аҳамият касб этади

Жазони ижро этиш муассасалари тизимини танқидий ўрганиш ва тубдан такомиллаштириш доирасида 2018 – 2022 йилларда тегишли чора-тадбирлар дастурини қабул қилиш режалаштирилмоқда

Инсон ҳуқуқлари бузилишининг олдини олиш мақсадида барча вақтинча сақлаш ва тергов ҳибсхоналари, жазони ижро этиш муассасалари видеокузатув воситалари билан жиҳозланади. Келгуси йилдан бошлаб ички ишлар органлари йўл-патрул ва пост-патрул хизматларини ўз вазифасини бажариш, айниқса, фуқаролар билан мулоқот жараёнини қайд этиш имконини берадиган видеокамералар билан таъминлаймиз. Бу тизим соҳадаги мавжуд таъмагирлик ва суиистеъмолчилик ҳолатларининг олдини олиш имконини яратади

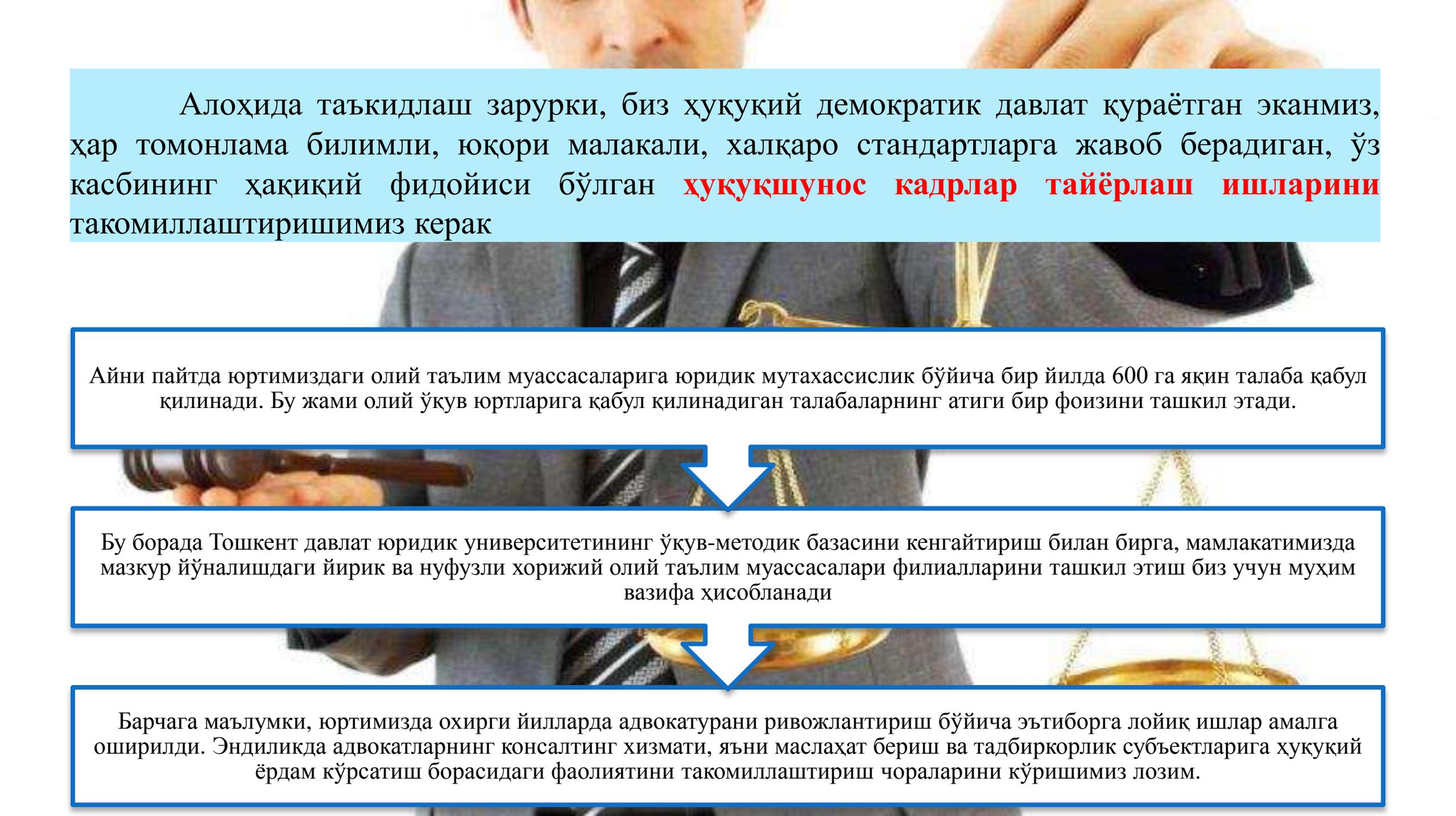
Ҳозирги вақтда вилоятлар ўртасида йўл-патрул постларининг эскича жойлашуви ҳаракатланиш эркинлигини чеклаб, савдо-иқтисодий муносабатлар, ички ва ташқи туризм ривожига салбий таъсир кўрсатмоқда

Бугунги кунда мамлакатимиз ҳудудида **60 дан зиёд** бундай постлар мавжуд.

Энди тасаввур қилинг, оддий одам Хоразмдан Тошкентга машинада келмоқчи бўлса, йўлда **17 та постдан** ўтади.

Фарғона водийсидан келаётган киши эса **8 та** ана шундай постга дуч келади.

Шу муносабат билан вилоятлар чегарасидаги барча йўл-патрул постларини тугатиш, патрул хизмати стационар постлари сонини кескин камайтириш лозим

Алоҳида таъкидлаш зарурки, биз ҳуқуқий демократик давлат қураётган эканмиз, ҳар томонлама билимли, юқори малакали, халқаро стандартларга жавоб берадиган, ўз касбининг ҳақиқий фидойиси бўлган **ҳуқуқшунос кадрлар тайёрлаш ишларини** такомиллаштиришимиз керак

Айни пайтда юртимиздаги олий таълим муассасаларига юридик мутахассислик бўйича бир йилда 600 га яқин талаба қабул қилинади. Бу жами олий ўқув юртларига қабул қилинадиган талабаларнинг атиги бир фоизини ташкил этади.

Бу борада Тошкент давлат юридик университетининг ўқув-методик базасини кенгайтириш билан бирга, мамлакатимизда мазкур йўналишдаги йирик ва нуфузли хорижий олий таълим муассасалари филиалларини ташкил этиш биз учун муҳим вазифа ҳисобланади

Барчага маълумки, юртимизда охириги йилларда адвокатурани ривожлантириш бўйича эътиборга лойиқ ишлар амалга оширилди. Эндиликда адвокатларнинг консалтинг хизмати, яъни маслаҳат бериш ва тадбиркорлик субъектларига ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш борасидаги фаолиятини такомиллаштириш чораларини кўришимиз лозим.

Барчамизга аёнки, шу вақтгача ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ва суд идораларининг асосий вазифаси аксарият ҳолларда одамларни жазолашдан иборат бўлиб келган. Бу – аччиқ ҳақиқат. Шу муносабат билан бир фикрни алоҳида таъкидлаб айтмоқчиман: ҳуқуқ-тартибот органлари ходимлари яхши билиб олсин – “текшир-текшир” ва “деди-деди” қабилидаги гаплар асосида жавобгарликка тортишлардан халқимиз қаттиқ чарчаган.

Ваколат доирасидан чиқиб, барча соҳаларга аралашиш, Ватан ва халқ манфаати бир четда қолиб, ўз манфаати йўлида “идора” номини рўқач қилиш даври ўтди. Яъни энди биронта фуқаро қалбаки далиллар, тухмат ва бўҳтонлар асосида жавобгарликка тортилмаслиги шарт. Конституция ва қонун нормалари сўзсиз ишлаши учун ишончли кафолатлар яратишимиз зарур

Биз ҳар қайси ҳуқуқни муҳофаза қилиш органи бевосита ўз ваколати доирасидан чиқмайдиган, бир-бирининг функциясини такрор этмайдиган тизим шакллантиришимиз шарт.

Лўнда қилиб айтганда, ички ишлар – жамоат тартиби ва хавфсизлигини таъминлаш билан, миллий хавфсизлик – давлатни ички ва ташқи таҳдидлардан ҳимоя қилиш билан шуғулланиши лозим

Прокуратура эса қонунлар ижроси устидан назорат олиб бориши зарур. Судларнинг асосий вазифаси адолатни қарор топтиришдан иборат. Бунинг учун суд ҳар бир иш юзасидан қонуний, асосли ва адолатли қарор чиқариши лозим.

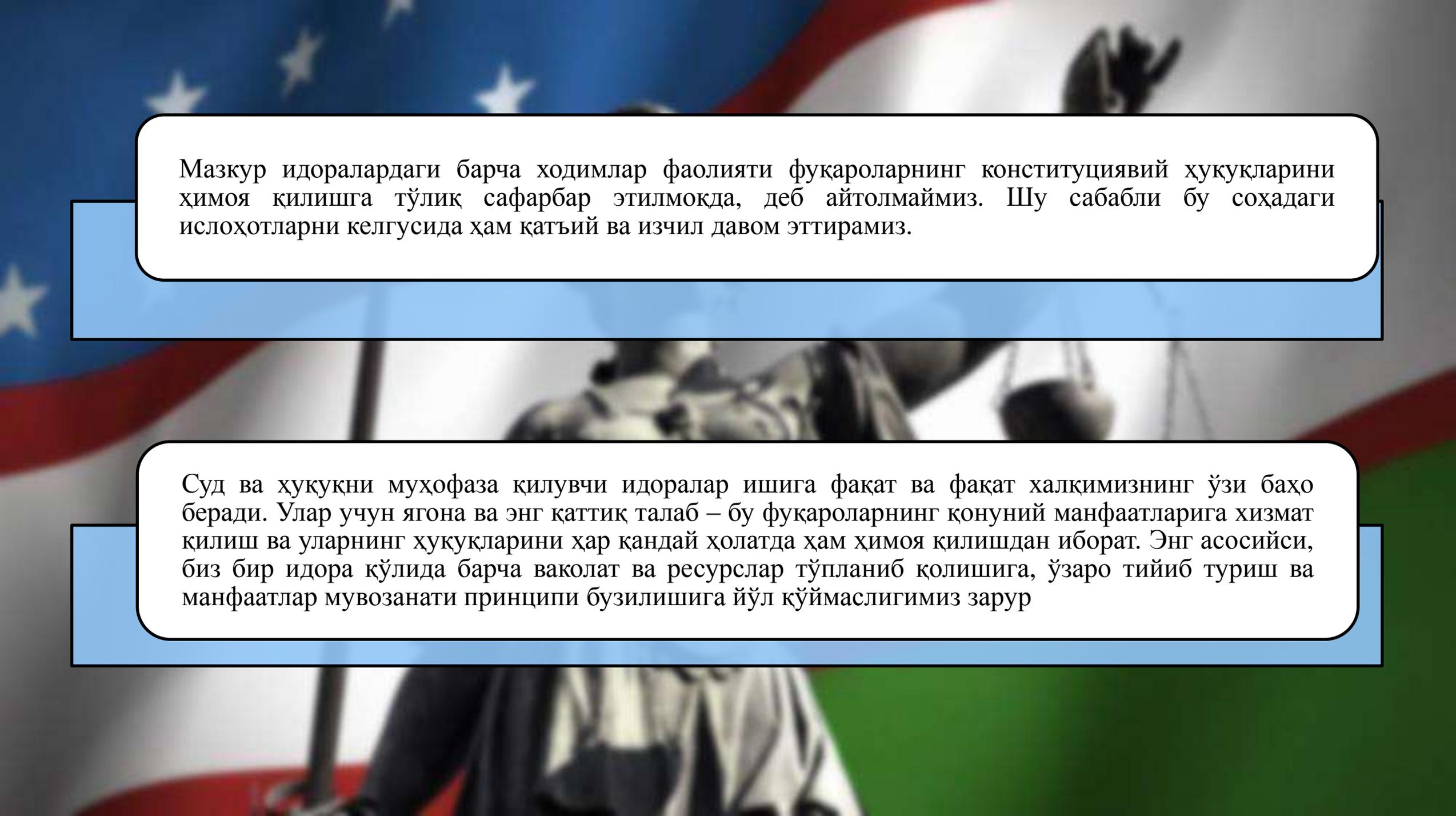
Шу мақсадда ўтган бир йил мобайнида суд, прокуратура, ички ишлар органлари фаолиятини тубдан ислоҳ қилиш бўйича кенг кўламли ишларни амалга оширдик.

Ушбу идораларнинг вазифалари аниқ белгиланиб, уларнинг фаолияти халқ манфаатларига хизмат қилишга йўналтирилмоқда. Лекин бу борада қабул қилинган қатор қонун, фармон ва қарорларимиз ҳаётга тўлиқ татбиқ этилди, дейишга, албатта, ҳали эрта

Кўрилаётган чораларга қарамасдан, ички ишлар идоралари ҳали чинакам “Халқпарвар ички ишлар идоралари”га айлангани йўқ

Прокуратура органларининг эса жамиятда қонун устуворлигини таъминлаш борасидаги фаолияти етарли эмас

Суд идоралари ҳали-ҳамон ҳар қандай ҳолатда адолат қарор топадиган масканга айлангани йўқ

Мазкур идоралардаги барча ходимлар фаолияти фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқларини ҳимоя қилишга тўлиқ сафарбар этилмоқда, деб айтолмаймиз. Шу сабабли бу соҳадаги ислохотларни келгусида ҳам қатъий ва изчил давом эттирамиз.

Суд ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар ишига фақат ва фақат халқимизнинг ўзи баҳо беради. Улар учун ягона ва энг қаттиқ талаб – бу фуқароларнинг қонуний манфаатларига хизмат қилиш ва уларнинг ҳуқуқларини ҳар қандай ҳолатда ҳам ҳимоя қилишдан иборат. Энг асосийси, биз бир идора қўлида барча ваколат ва ресурслар тўпланиб қолишига, ўзаро тийиб туриш ва манфаатлар мувозанати принципи бузилишига йўл қўймаслигимиз зарур

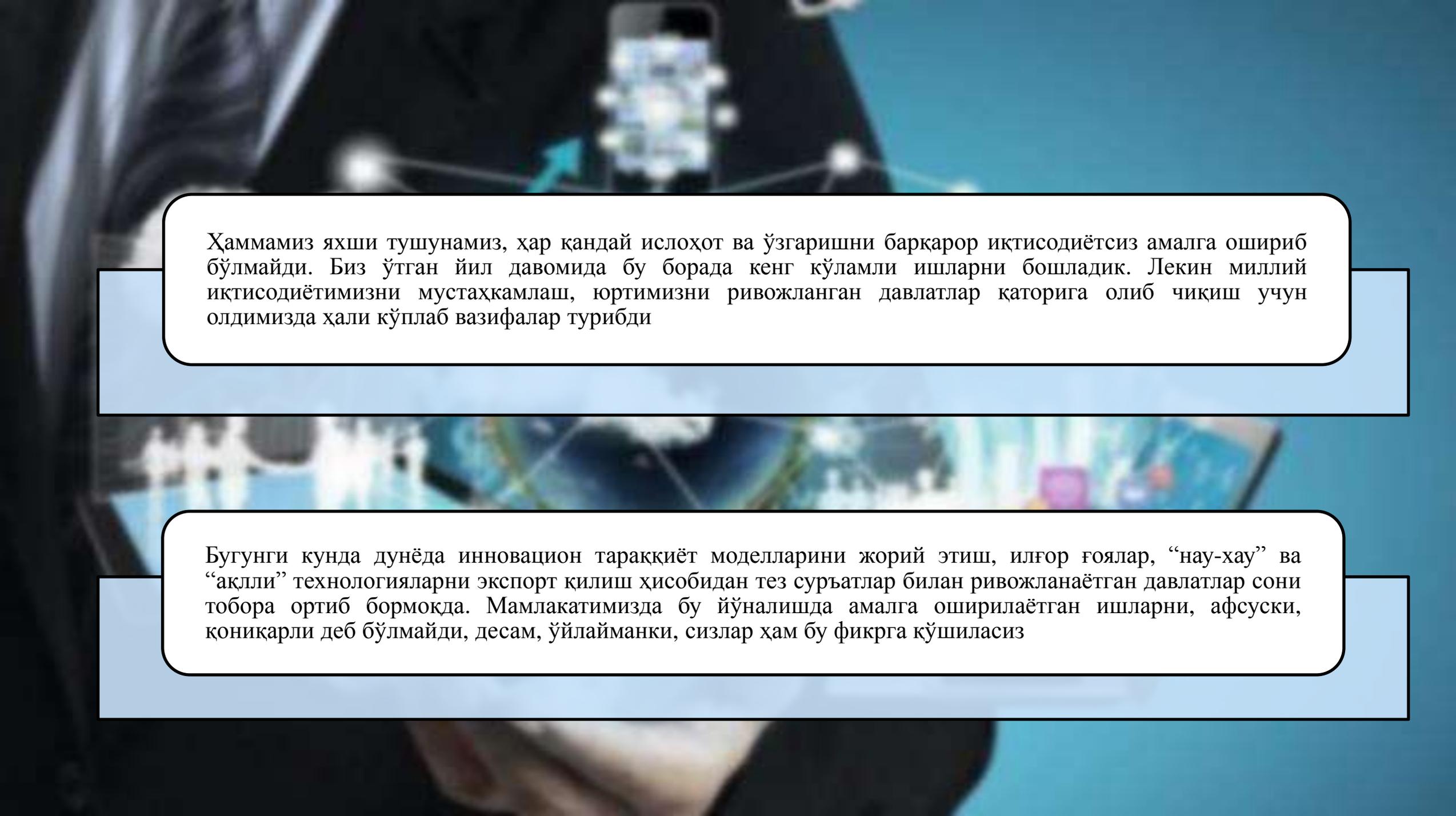
MILLIY XAVFSIZLIK

Шу ўринда таъкидлаш жоизки, Миллий хавфсизлик хизмати идоралари бугунги кунгача 26 йил аввал Ҳукумат тасдиқлаган Низом асосида фаолият кўрсатиб келмоқда. Бу Низом чорак аср давомида ўзгартирилмагани ва ҳар қандай оддий масала ҳам миллий хавфсизликка таҳдид деб баҳолаб келингани ушбу идора ваколатларининг асоссиз кенгайиб кетишига сабаб бўлган

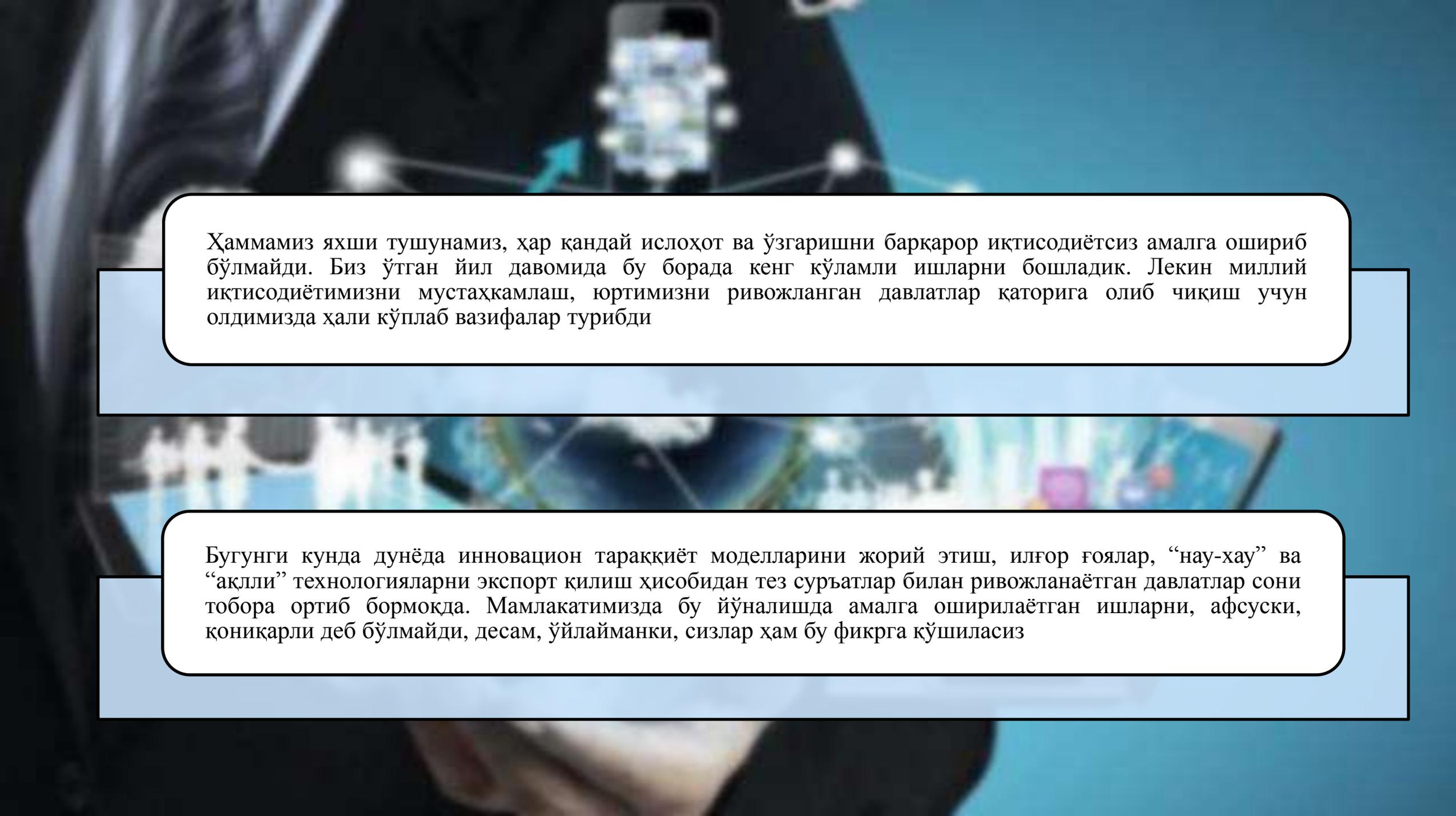
Айни вақтда дунёнинг баъзи минтақаларида юзага келган нотинч вазият аҳоли миграцияси кучайишига, бу эса, ўз навбатида, терроризм ва экстремизмнинг тарқалишига ҳамда уларнинг глобал муаммолардан бирига айланишига олиб келмоқда. Бундай вазиятда миллий давлатчилигимиз, мустақиллигимиз, аҳолимизнинг тинч ва осойишта ҳаёти ва хавфсизлигимизни сақлаш биз учун энг устувор вазифага айланиб бормоқда.

Айнан шу нуқтаи назардан ва глобаллашув даврининг барча таҳдидларини инобатга олган ҳолда, Миллий хавфсизлик хизмати фаолиятини ҳам ислоҳ қилиш вақти келди. Шу муносабат билан **“Ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар тўғрисида”ги ва “Миллий хавфсизлик хизмати тўғрисида”ги** қонунларни ишлаб чиқиш ва қабул қилишни таклиф этаман

**ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ВА
ЛИБЕРАЛЛАШТИРИШНИНГ УСТУВОР ЙЎНАЛИШЛАРИ**

Ҳаммамиз яхши тушунамиз, ҳар қандай ислоҳот ва ўзгаришни барқарор иқтисодиётсиз амалга ошириб бўлмайди. Биз ўтган йил давомида бу борада кенг кўламли ишларни бошладик. Лекин миллий иқтисодиётимизни мустаҳкамлаш, юртимизни ривожланган давлатлар қаторига олиб чиқиш учун олдимизда ҳали кўплаб вазифалар турибди

Бугунги кунда дунёда инновацион тараққиёт моделларини жорий этиш, илғор ғоялар, “нау-хау” ва “ақлли” технологияларни экспорт қилиш ҳисобидан тез суръатлар билан ривожланаётган давлатлар сони тобора ортиб бормоқда. Мамлакатимизда бу йўналишда амалга оширилаётган ишларни, афсуски, қониқарли деб бўлмайди, десам, ўйлайманки, сизлар ҳам бу фикрга қўшиласиз

Ҳамма гап ана шу бебаҳо бойликни халқимиз манфаати йўлида оқилона ва самарали ишлата олишда. Лекин, очиқ тан олишимиз керак, бу масалада биз орқада қолмоқдамиз.

Масалан, 2017 йилда юртимизда газ ишлаб чиқариш ҳажми 56,5 миллиард куб метрни ташкил этди

Аmmo мазкур соҳа йиллар давомида модернизация қилинмагани туфайли йўқотиш миқдори жуда катта – 20-23 фоизни ташкил этмоқда

Бу бойликнинг катта қисми бекордан-бекорга исроф бўлаётгани албатта барчамизни ўйлантириши, ташвишга солиши керак. Чунки Худо бундай неъматни ҳаммага ҳам бермаган

Уни қадрлаш, ҳар бир мисқолини асраб-авайлаб ишлатиш керак

Иқтисодиёт – бу ҳисоб-китоб дегани. Ҳар бир ишимизда пухта ҳисоб-китоб биринчи ўринда туриши лозим. Акс ҳолда, ҳамма ишимиз эски ҳаммом, эски тос бўлиб қолаверади. Мана, масалан

2018 йилда 66 миллиард куб метр табиий газ ишлаб чиқаришимиз керак.

Шундан 17 миллиард куб метр газ “Ўзбекэнерго” акциядорлик жамиятига етказиб берилади

Бунинг ҳисобидан 56 миллиард киловатт электр энергияси ишлаб чиқарилади

Афсуски, бизда электр узатиш тармоқлари эскириб кетган

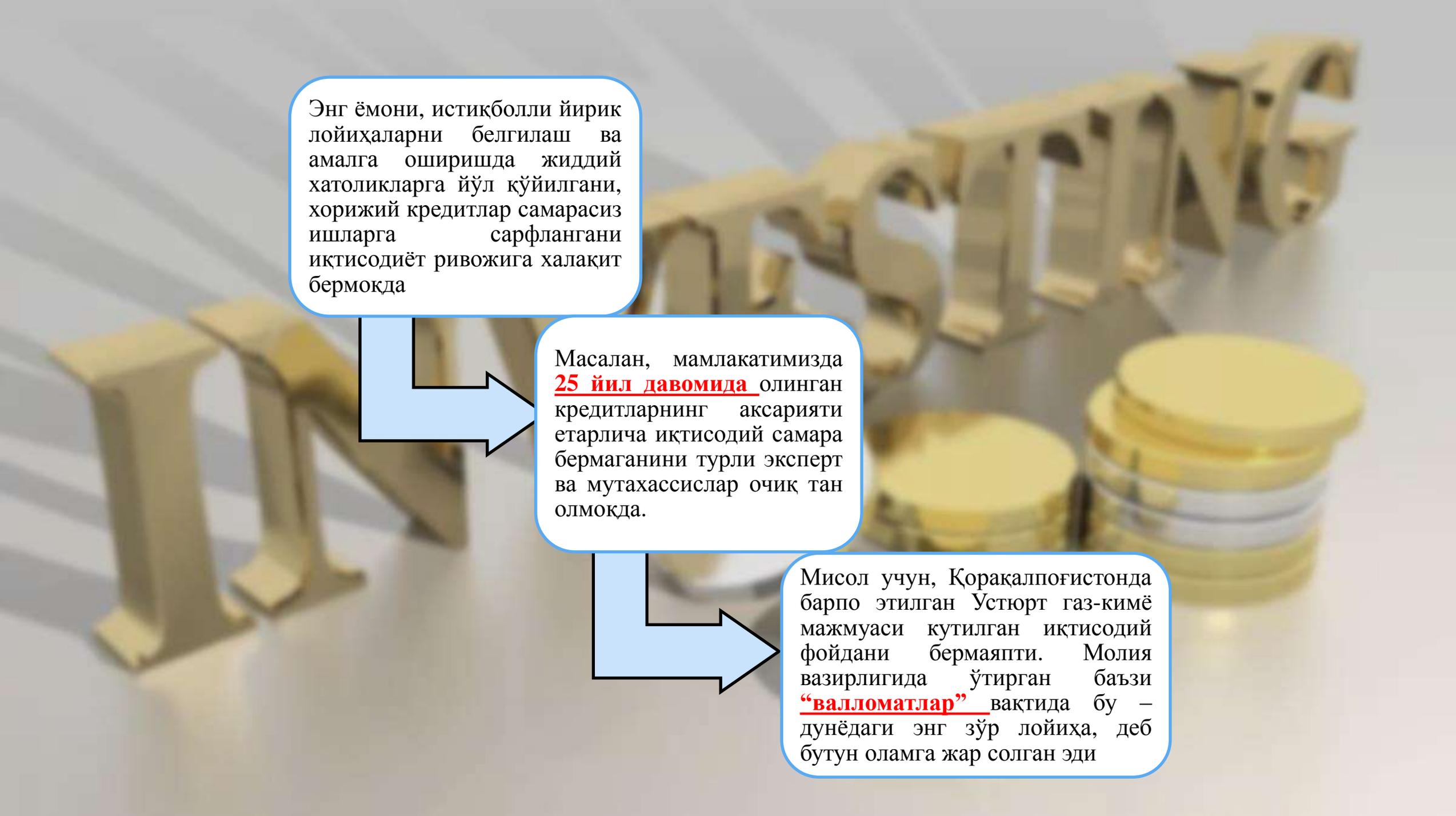
Бунинг оқибатида **15-20 фоиз** электр энергияси истеъмолчига етиб бормасдан, тармоқнинг ўзида беҳуда йўқотилмоқда

Ёки яна бир мисол. “Ўзкимёсаноат” акциядорлик жамияти таркибига кирадиган корхоналар томонидан йилига **10 миллиард куб метр** табиий газ истеъмол қилинади

Шу асосда минерал ўғитлар ишлаб чиқарилиб, фермерларимизга етказиб берилади. Фермер хўжаликларидан бунинг учун маблағлар ўз вақтида ундирилмагани сабабли “Ўзкимёсаноат” корхоналари 2017 йил 1 декабргача табиий газдан **890 миллиард сўм** қарздор бўлиб қолган

Бозор шароитида маҳсулот етказиб берувчи ҳам, истеъмолчи ҳам ўз шартнома мажбуриятларини тўлиқ бажариши керак. Акс ҳолда, бир жойда депсиниб, бошимиз муаммодан чиқмайди

Иқтисодиётда бошқарув тизими эскиргани, инновацион ғояларни қўллаб-қувватлаш бўйича самарали механизмлар ўз вақтида жорий қилинмагани ҳам жиддий муаммо бўлиб қолмоқда. Шунингдек, технологик қоқоқлик, ресурс ва энергияни тежайдиган технологиялар, муқобил энергия манбаларини татбиқ этишининг сустлиги ҳам иқтисодий тараққиёт йўлида тўсиқ бўлмоқда

Энг ёмони, истиқболли йирик лойиҳаларни белгилаш ва амалга оширишда жиддий хатоликларга йўл қўйилгани, хорижий кредитлар самарасиз ишларга сарфлангани иқтисодиёт ривожига халақит бермоқда

Масалан, мамлакатимизда 25 йил давомида олинган кредитларнинг аксарияти етарлича иқтисодий самара бермаганини турли эксперт ва мутахассислар очик тан олмоқда.

Мисол учун, Қорақалпоғистонда барпо этилган Устюрт газ-кимё мажмуаси кутилган иқтисодий фойдани бермаяпти. Молия вазирлигида ўтирган баъзи “валломатлар” вақтида бу – дунёдаги энг зўр лойиҳа, деб бутун оламга жар солган эди

Бундай ачинарли ҳолатни халқимизнинг энг ўткир эҳтиёжлари билан боғлиқ **ижтимоий дастурлар** бўйича ҳам кўриш мумкин

- Мисол учун, аҳолини ичимлик суви билан таъминлаш мақсадида охириги 10 йилда **17 та лойиҳа доирасида 618 миллион** доллардан зиёд хорижий кредит маблағлари жалб этилди
- Агар шунча валюта халқимиз турмуш шароитини яхшилаш учун самарали ишлатилиб, аниқ натижага эришилганида, албатта, бу ишда ташаббускор бўлган иқтисодиёт комплексининг раҳбарларига бугун минг бор раҳматлар айтар эдик
- Лекин, афсуски, бундай бўлгани йўқ. Бошланган лойиҳаларнинг кўпчилиги охирига етказилмади. Ичимлик суви қанча-қанча одамлар учун ҳали ҳам ширин орзулигича қолмоқда

Биз, аввало, четдан кредит ва сармоялар олиб келиш бўйича самарали тизим яратишимиз, ҳар бир кредитни аниқ ишлатишни ўрганишимиз лозим. Бу масалада етти ўлчаб, бир марта кесадиган, оқибатини пухта ўйлаб иш олиб борадиган давр келди

Шу нуқтаи назардан, давлатнинг инновацион янгиланиш дастурини шакллантириш, инновация ва инвестициялардан самарали фойдаланадиган янги авлод кадрларини, янги сармоядорлар синфини тайёрлаш ўта муҳим аҳамиятга эга

Бунинг учун **Ўзбекистонни технологик ривожлантириш ва ички бозорни модернизация қилиш бўйича кучли миллий ғоя, миллий дастур** керак. Ушбу дастур Ўзбекистонни жаҳондаги тараққий топган мамлакатлар қаторига тезроқ олиб чиқишга имкон яратиши лозим

Мамлакатимизда асосий энергия ресурсларининг нархи паст бўлиб қолаётгани бозор иқтисодиёти шароитида ўзини оқламаслигини албатта ҳаммамиз яхши тушунамиз. **Масалан**

Германияда эса бу нарх аҳоли учун – **332 доллар**, корхоналар учун – **144 доллардан** иборат.

Россияда тегишлича **47 ва 51 долларни**, Ҳиндистонда **68 ва 87 долларни** ташкил этади.

Шунингдек, **1000 куб метр** табиий газнинг нархи Ўзбекистонда **32,9 доллар**, Швецияда **1552**, Португалияда **1132 доллардан** зиёд, Италияда **1045**, Германияда **785 доллардан**, Англияда эса **770 доллардан** ортиқни ташкил этади.

Бу рақам Россияда **83 доллардан**, Қозоғистонда **45 доллардан** зиёддир

Кўриниб турибдики, бизда энергия ва табиий газ ресурслари ривожланган давлатларга нисбатан бир неча баробар арзон. Лекин ресурслардан оқилона фойдаланиш йўқлиги натижасида таннархнинг пасайишига, маҳсулот ҳажми ўсишига эришиш қийин бўлмоқда

Энергия ресурсларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш учун мамлакатимиз энергетика тизимини ислоҳ қилишимиз, бу борада аниқ стратегия ишлаб чиқишимиз лозим

Аввало, самарасиз ва зарар билан ишлайдиган корхоналарни хусусийлаштириш, монополияни тугатиш керак.

Шунингдек, электр энергияси етказиб беришда рақобат муҳитини шакллантириш ва муқобил энергия манбаларидан фойдаланишни рағбатлантириш зарур. Бунинг учун хусусий секторни кенг жалб этган ҳолда, ишлаб чиқаришни молиялаштириш бўйича бозор механизмларига ўтиш талаб этилади

Биз 2018 йилни Фаол тадбиркорлик, инновацион ғоялар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили деб эълон қилган эканмиз, келгуси йили фаол тадбиркорликни ривожлантириш эътиборимиз марказида бўлади. Бу соҳани қўллаб-қувватлаш, бизнес субъектларини жадал ва барқарор ривожлантириш йўлидаги тўсиқ ва ғовларни бартараф этиш бўйича зарур чоралар кўрилади

Афсуски, тадбиркорлик фаолиятини ташкил этишда ҳали ҳам муаммолар йўқ эмас

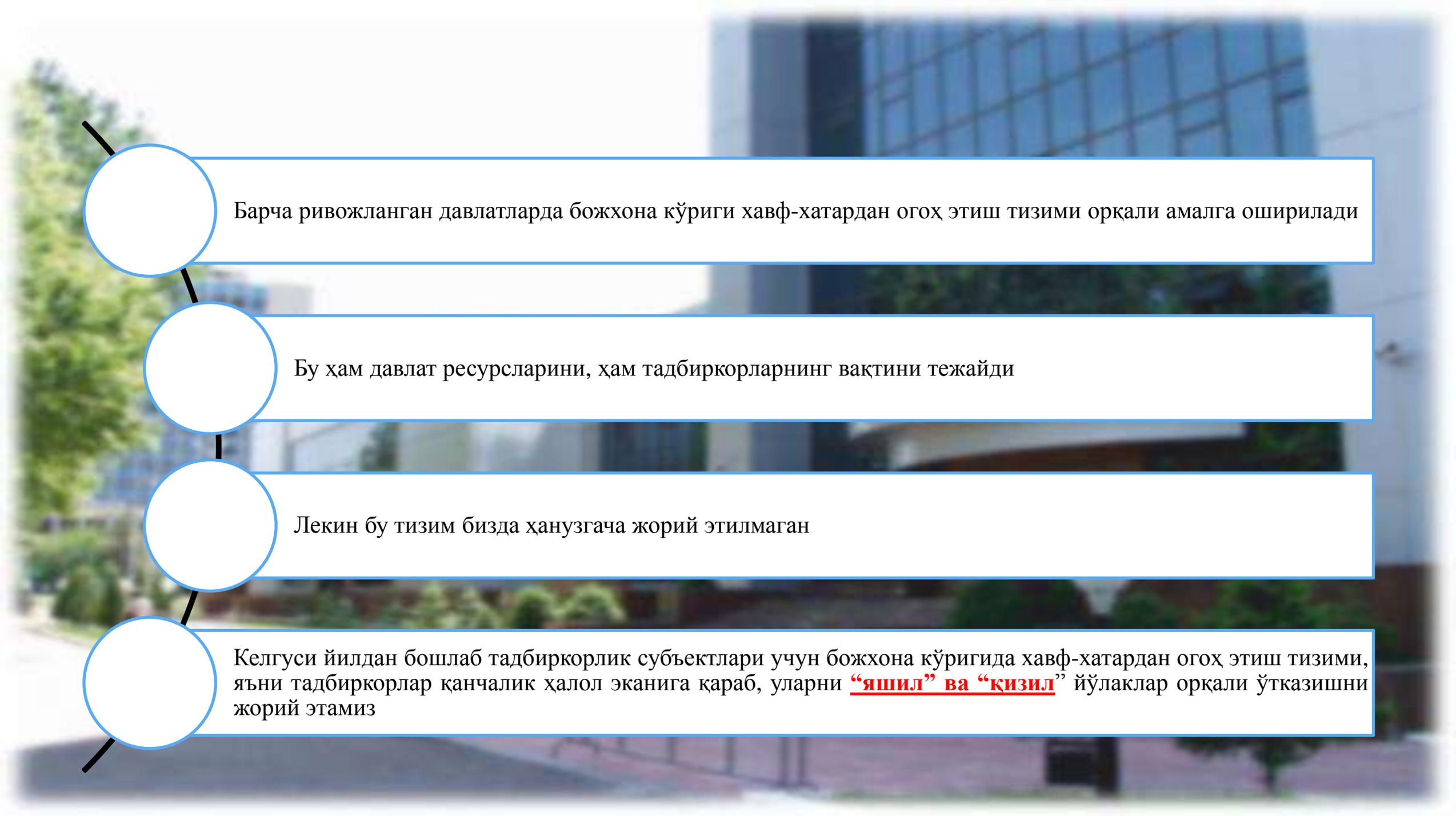
Юртимизда тадбиркорлик нима учун кутилган даражада ривожланмаяпти? Чунки бу соҳа вакилларини асоссиз равишда текшириш ҳолатлари кўп. Очиғини айтганда, тадбиркорликнинг эркин ривожланишига ўзимиз – давлат идоралари йўл қўймаймиз. Ҳеч кимга керак бўлмаган тартиб-таомиллар ҳамон сақланиб қолмоқда, жойларда кўпгина амалдорлар фақат ўз шахсий манфаатини ўйлаб иш кўрмоқда

Кўпчиликка яхши аён: божхона тартиб-таомилларининг мураккаблиги тадбиркорликка тўсқинлик қилаётган асосий омиллардан бири ҳисобланади

Жаҳон банкининг ҳисоботида кўра, экспорт-импорт ҳужжатларини расмийлаштириш бўйича **Ўзбекистон 190 та давлат орасида 175-ўринда** тургани ачинарли, албатта. Айтайлик, божхона ҳужжатларини расмийлаштириш учун Бельгияда 1 соат кифоя қилса, бизда бунга 1 ойлаб муддат сарфланади

импорт товарлар ҳар бир божхона режимида алоҳида-алоҳида текширувдан ўтказилади. Бундай божхона режими бизда бир нечта.

Бундан ташқари, товарнинг турига қараб мувофиқлик, гигиеник ёки ветеринария бўйича сертификатларсиз товарларни божхона омборидан чиқаришга йўл қўйилмайди. Бизнинг ҳар бир божхона омборимиз экспресс-лабораториялар билан жиҳозланган эмасми? Бу жараёнлар қанчалик очиқ ва ошқора, нега бу ҳақда мутасадди идоралар бонг урмайди

Барча ривожланган давлатларда божхона кўриги хавф-хатардан огоҳ этиш тизими орқали амалга оширилади

Бу ҳам давлат ресурсларини, ҳам тадбиркорларнинг вақтини тежайди

Лекин бу тизим бизда ҳанузгача жорий этилмаган

Келгуси йилдан бошлаб тадбиркорлик субъектлари учун божхона кўригида хавф-хатардан огоҳ этиш тизими, яъни тадбиркорлар қанчалик ҳалол эканига қараб, уларни **“яшил” ва “қизил”** йўлақлар орқали ўтказишни жорий этамиз

Айни вақтда ноқонуний текширишлар, хусусий бизнес фаолиятига асоссиз аралашинишга қарши курашни кучайтириш керак. Шу мақсадда тадбиркорлик субъектлари фаолиятини текшириш тизимини тубдан қайта кўриб чиқиш лозим

Назорат қилувчи органлар фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича республика кенгаши фаолияти давр талабига жавоб бермаяпти. Буни очиқ тан олиш керак. Ўзингиз ўйланг, ушбу кенгашнинг ишчи органи ҳам, энг кўп текшириш ўтказадиган назорат органи ҳам – солиқ идорасининг ўзи. Текшириш учун ҳам ўзи рухсат берса, ҳам ўзи текширса, буни қандай тушуниш мумкин

Шу муносабат билан текширишлар ўтказишга рухсат беришнинг махсус электрон ахборот тизимига ўтиш ва унинг назоратини Бош прокуратурага юклаш мақсадга мувофиқ, деб ўйлайман

Биз 2018 йилга Фаол тадбиркорлик, инновацион ғоялар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили, деб ном берганимиз муносабати билан барча тадбиркорлик субъектларининг **молиявий-хўжалик фаолиятини текширишни 2 йилга бўлиши.**

Бош прокурор бошчилигида назорат қилувчи органлар раҳбарлари ҳар ойда намунали, фаол тадбиркорлар билан учрашувлар ташкил этиб, уларни қийнаётган муаммоларни эшитиш, қонуний фаолиятига тўсқинлик қилаётган камчиликларни аниқлаш ва бартараф этиш чораларини кўриб бориши талаб этилади

Тадбиркорлар ҳуқуқларини ишончли ҳимоя қилишда Савдо-саноат палатаси томошабин бўлиб ўтирмаслиги лозим. Шу билан бирга, палата фақат давлат органлари ёки мансабдор шахслар томонидан йўл қўйилаётган камчиликларни муҳокама қилмасдан, тадбиркорлар содир этаётган номаъқул ишларни, айниқса, жинойтларни танқидий муҳокама қилиши зарур

Тадбиркорлар ҳамжамияти нопок тадбиркорларга нисбатан мурасасиз бўлиши лозим. Уларга нисбатан биринчи навбатда давлат эмас, балки тадбиркорларнинг ўзлари муносабат билдирадиган ва ушбу муҳит софлигини таъминлайдиган тизим яратишимиз керак

Яна бир муҳим масала – юртимизда фонд бозори, фонд биржасини янада ривожлантириш учун Қимматли қоғозлар бозорини мувофиқлаштириш ва ривожлантириш маркази ишини тубдан қайта ташкил этиш лозим

Биз бўш турган давлат мулки объектларини ўзаро шериклик асосида хусусий секторга ўтказиш бўйича ишларни давом эттирамиз

Интернет тармоғида электрон савдолар ва аукционлар орқали **ер участкаларини, жумладан**

тадбиркорлар учун ажратиш-нинг ягона тартибини ўрнатиш зарур

Шу мақсадда 2018 йилдан бошлаб **электрон савдо майдонлари орқали давлат активларини сотиш бўйича электрон тизим ташкил этилади**

Иқтисодиётни ривожлантиришда пухта ва барқарор банк-молия тизими улкан аҳамиятга эга. Биз аҳоли ва тадбиркорлик субъектларининг банк тизимига ишончини кучайтирмасдан туриб, “яширин иқтисодиёт”дан тўлиқ халос бўла олмаймиз

2018 йилда банк тизими фаолиятини ривожлантириш бўйича белгиланган вазифаларни амалга оширишда банклар билан тадбиркорлик субъектлари ўртасида самарали ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик муносабатларини таъминлаш масалаларига асосий эътиборни қаратиш зарур

Валюта бозорини ислоҳ қилишга қарши бўлган айрим “экспертлар”нинг иккиланиши ва “маслаҳат”ларига қарамасдан, биз қисқа муддатда халқаро стандартлар асосида валютани либераллаштириш жараёнини бошладик. Лекин биз яхши тушунамизки, бу иш ушбу соҳадаги ислохотларнинг бошланиши, холос

Валюта сиёсати бизнес ва иқтисодиётни ривожлантириш манфаатларига тўлиқ хизмат қилиши, инвестиция фаолиятига ижобий туртки бериши лозим

Ўзбекистонда йирик инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш ниятида бўлган инвесторлар учун мамлакатимизни жозибали қилиш мақсадида солиқ тизимини такомиллаштириш бўйича ҳали кўп иш қилишимиз керак

Барча бизнес тоифалари учун **солиқ юқини камайтириш ва қулайлаштириш**, шу асосда **ишлаб чиқаришни ва солиққа тортиладиган базани кенгайтириш** зарур

Ўз эҳтиёжи учун объектлар қураётган, янги ташкил этилган кичик ва ўрта тадбиркорлик субъектларига ягона солиқ тўловини маълум муддатга кечиктириш ҳуқуқини бериш даркор. Шунингдек, кичик корхоналар учун қўшимча қиймат солиғи тўлашга ўтишни рағбатлантириш шарт

Шу билан бирга, **тез ривожланаётган, йириклашиб бораётган корхоналарни рағбатлантириш сиёсатига ўтиш** лозим

Солиқ имтиёзлари беришда индивидуал ёндашувлардан воз кечиб, уларни фақат иқтисодиётнинг маълум тармоқлари учун қўллаш амалиётига ўтишни таклиф этаман

Энг муҳими, инвесторлар назари билан қараганда, солиқ тизими узоқ муддат давомида аниқ ва тушунарли бўлиши керак. Шунинг учун солиқ тизимида пухта ўйланган, узоқ муддатга мўлжалланган сиёсатни амалга ошириш лозим

Биз мамлакатимиз **бюджет тизимини қайта кўриб чиқишимиз, бюджет даромадлари ва харажатлари халқимиз учун очиқ ва ошкора бўлишини таъминлашимиз** зарур.

Шу ўринда таъкидлаш керакки, куни кеча бўлиб ўтган Сенат мажлисида Ўзбекистон Республикасининг 2018 йилги давлат бюджети ҳамда солиқ тизимини такомиллаштириш билан боғлиқ муҳим қонунлар маъқулланди

Ушбу қонунларга имзо қўйишда мен уларда халқимиз манфаатларини тўла акс эттириш, тадбиркорлар ва инвесторлар учун янада қулай шароит яратиш, худудларимизни ривожлантириш бўйича аниқ чоралар назарда тутилганми, йўқми – шунга алоҳида эътибор қаратаман

Керак бўлса, бу қонунларни оддий одамларимиз ва тадбиркорларимиз манфаати нуқтаи назаридан қайта кўриб чиқишга ҳам тайёрман

Бизда энг катта муаммо нима, биласизларми?

Бизда инвестиция дастурларини шакллантиришда пухта режалаштирилган, узок муддатга мўлжалланган ягона концепция йўқ

Ҳар бир давлат ташрифида биз хорижий инвестицияларни жалб қилиш бўйича бир неча миллиард долларлик келишувларга эришмоқдамиз. Аммо бу келишувларни амалга ошириш жуда сусткашлик билан бормоқда. Негаки, бу борада аниқ ишлайдиган тизим мавжуд эмас

Амалдаги инвестиция дастурларида аниқ бир лойиҳага оид маълумотлар йўқ. Дастурларни шакллантиришда Иқтисодиёт вазирлиги, маҳаллий ҳокимликлар фақат рақамлар ортидан қувиш билан банд. Улар шу мақсадда иқтисодий наф бермайдиган, истиқболи йўқ, молиялаштириш манбалари аниқ бўлмаган лойиҳаларни ҳам дастурга қўшиб юбориш, лойиҳа нархини асоссиз ошириб кўрсатиш, бир сўз билан айтганда, кўзбўямачилик билан шуғулланмоқда

Бундай ноҳуш амалиётга чек қўйиш вақти келди. Биз бу ҳолатларга барҳам бериш ва инвестицияларни иқтисодиётнинг реал секторига жалб қилиш, лойиҳаларни шакллантиришнинг бутунлай янги механизмини жорий этиш бўйича қарор қабул қилдик

Шошма-шошарлик билан ишлаб чиқилган сохта инвестиция дастурларини қабул қилиш амалиётидан бутунлай воз кечилди

Бундан буён ривожланишнинг узоқ муддатга мўлжалланган концепциялари ишлаб чиқилади

Бу борада биринчи қадам сифатида **Ўзбекистон Республикасининг ривожланиш давлат дастурлари** қабул қилиниб, мазкур дастурларни **молиялаштириш фонди** ташкил этилди

Хорижий тажрибалар асосида барча инвесторлар учун туну кун ишлайдиган бепул мобиль телефонлар алоқасини ташкил этиш зарур

Чет эл инвесторлари учун ўз капиталини тезроқ олиб чиқиб кетмасдан, уни қайта инвестиция қилишга ундайдиган рағбатлантириш тизимини яратиш ҳақида ҳам ўйлаб кўриш лозим

Ҳокимлар, давлат органлари ва ташкилотлари раҳбарларининг инвестицияларни жалб этиш, хорижий инвесторлар билан ҳамкорлик қилиш, янги ишлаб чиқариш турларини ташкил этиш, иш ўринлари яратиш бўйича фаоллигини ошириш зарур.

Кейинги йилдан бошлаб жойларда **инвесторлар учун яратилган шaroитларни аниқлаш бўйича рейтинг натижалари** эълон қилиб бoрилади, керак бўлса, ҳудуд раҳбарлари фаолиятига айна шу мезон асосида баҳо бeрилади

Маълумки, бугунги кунда дунёнинг 33 та мамлакатада элчихоналаримиз мавжуд

Лекин мамлакатимизнинг инвестиция соҳасидаги жозибасини ошириш, хорижий инвестицияларни кенг жалб этишга кўмаклашиш бўйича Ташқи ишлар вазирлиги ўз имкониятларидан тўлиқ фойдаланяптими?

Элчихоналардаги савдо-иқтисодий масалалар бўйича маслаҳатчиларнинг иши қониқарлими?

Элчиларимиз учун иқтисодиёт, инвестиция масалалари, афсуски, иккинчи даражали бўлиб қолган

Улар фақатгина “сиёсат” билан банд. Элчихоналарда иқтисодиёт, молия, инвестиция масалалари бўйича мутахассислар етишмайди

Бундан буён, керак бўлса, ҳар бир элчихона ходимини лавозимга тайинлашда уларнинг иқтисодий билим ва кўникмаларини алоҳида ўрганиш тизимини жорий қилиш зарур

Ташқи иқтисодий соҳада

Ҳали ишга солинмаган катта имконият ва захиралар мавжудлигини таъкидлаш лозим

Бу борада биз Марказий Осиё мамлакатлари ва йирик шерикларимиз – Хитой, Россия, Жанубий Корея, АҚШ, Туркия, Европа Иттифоқи мамлакатлари билан савдо-иқтисодий алоқаларни кенгайтиришни давом эттирамиз

Келгуси йилда Ўзбекистон Республикасининг ташқи савдо юklarини жаҳондаги ва минтақадаги асосий бозорларга олиб чиқадиган ишончли транспорт ва транзит йўлакларини изчил шакллантиришга алоҳида эътибор қаратиш лозим

Бугунги кунда бизнинг асосий юкларимиз Қозоғистон транзит йўлаклари орқали, айниқса, энг кўп юклар “Сариоғоч” станциясидан ўтади ва бу маршрут имкониятлари бизнинг эҳтиёжларимизни тўлиқ қондирмоқда, деб айтолмаймиз

Ушбу станциядан товарларни Ўзбекистон ҳудудига олиб киришда электровозлар, замонавий терминаллар етишмаслиги, темир йўл тармоқларидаги бандлик маҳсулотларнинг узоқ муддат қолиб кетишига сабаб бўлмоқда.

Бу эса мамлакатимиз иқтисодиётига салбий таъсир кўрсатмоқда. Шу сабабли логистик маршрутларни диверсификация қилиш, бу борада қўшниларимиз билан амалий музокаралар ўтказиш зарур

Хитой давлатининг ташаббуси билан амалга оширилаётган “Бир макон, бир йўл” лойиҳаси доирасида мамлакатимизнинг транспорт-коммуникация инфратузилмалари соҳасидаги имкониятларини ошириш лозим

Транзит давлатлар, хусусан, Туркменистон, Эрон, Қозоғистон, Россия, Озарбайжон ва Грузия ҳудудларидан асосий экспорт юкларини транзит шаклида ташишда преференцияларга эга бўлиш ҳақида жиддий ўйлашимиз керак

Шу сабабли хорижий ва маҳаллий инвесторларнинг логистика соҳасида аниқ лойиҳаларни амалга ошириш борасидаги ҳаракатларини рағбатлантиришимиз даркор

Шунингдек, миллий юк ташувчиларни қўллаб-қувватлаш, тадбиркорларга қўшимча шароитлар яратиш мақсадида **“Миллий логистика портали”**ни ташкил этиш лозим.

Келгуси йилда Жаҳон савдо ташкилотига аъзо бўлиш бўйича музокараларни қайта бошлаймиз

Экспортни янада рағбатлантириш мақсадида техник жиҳатдан тартибга солиш тизимини халқаро стандартларга уйғунлаштириш лозим. Асосий мақсадларимиздан бири – ташқи бозорга сифатли ва сертификатланган маҳсулотларни **“ўзбек бренди”** номи билан олиб чиқишдан иборат

Ҳозирги кунда миллий иқтисодиётга юқори даромад келтирадиган истиқболли тармоқлардан бири – бу туризмдир

Ўзбекистон туризм соҳасида улкан салоҳиятга эга бўлган давлат ҳисобланади

Юртимизда 7 минг 300 дан ортиқ маданий мерос объектлари мавжуд ва уларнинг аксарияти ЮНЕСКО рўйхатига киритилган

Шу билан бирга, мамлакатимизнинг бетакрор табиати, гўзал дам олиш зоналари имкониятларидан фойдаланиб, янги туристик йўналишлар очиш мумкин

Бу соҳага жаҳон брендларини фаол жалб этган ҳолда, биз зиёрат туризми, экологик, маърифий, этнографик, гастрономик туризм ва бу соҳанинг бошқа тармоқларини ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратишимиз зарур

Самарқанд, Бухоро, Тошкент шаҳарларидаги **муқаддас қадамжолар ва ёдгорликларни зиёрат қилишдан иборат бўлган “кичик ҳаж” дастурини ривожлантириш ва жадаллаштириш** зарур. Ички туризм соҳасидаги катта имкониятларни ҳам тўлиқ ишга солиш лозим.

Бош вазир ўринбосари С.Холмуродов ва Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси раиси А.Абдуҳақимов ана шу масалаларни ҳал этиш бўйича ҳужжатларни бир ой муддатда ишлаб чиқиб, тақдим этсин

Рухсатингиз билан, иқтисодиётимиздаги етакчи тармоқ – қишлоқ хўжалиги соҳасидаги энг муҳим вазифаларга тўхталиб ўтмоқчиман

Шу йил 9 декабрда бўлиб ўтган Қишлоқ хўжалиги ходимлари кунига бағишланган йиғилишда биз бу ҳақда батафсил гаплашиб олдик. Айтилган фикрларни такрорламасдан, қуйидаги муҳим масалаларга эътибор қаратиш зарур, деб ҳисоблайман

Маълумки, ҳозирги кунда юртимизда 51 фоиздан зиёд аҳоли қишлоқ жойларда яшайди. Бироқ қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг мамлакат ялпи ички маҳсулотигаги улуши 17 фоиздан ошмайди

Аграр соҳа маҳсулотларини қайта ишлаш ҳажми эса 10 фоизга ҳам етмайди.

Шу муносабат билан **қишлоқ хўжалигини янада ислоҳ қилиш бўйича комплекс дастур** ишлаб чиқиш лозим

Ҳолбуки, ривожланган давлатларда бу кўрсаткич 50 фоиздан ортиқни ташкил этади.

Маълумки, мамлакатимиз
тўқимачилик саноати
1 миллион 400 минг тоннагача
пахта толасини қайта ишлаш
имкониятига эга

Бу республикамиздаги тайёр
маҳсулот ишлаб чиқарувчилар
эҳтиёжини тўлиқ қоплай олади.
Лекин пахта толасини қайта
ишлаш саноатини бошқаришда
кўпгина муаммолар мавжуд

Бу эса пахта хомашёсини
ишлаб чиқариш ва қайта
ишлашда рентабелликнинг
пасайишига олиб келмоқда.

Биз ҳозирги вақтда 1,5-2 миллиард доллар миқдориди мева-сабзавот маҳсулотларини экспорт қилмоқдамиз.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини самарали реализация қилиш жуда муҳим масаладир. Шу мақсадда **фермер хўжаликларида етиштирилган маҳсулотлар ҳажми ва миқдори ҳақидаги маълумотларнинг ягона базасини яратиш зарур.**

Лекин ушбу соҳада йилига 10-15 миллиард доллар маҳсулот экспорт қилиш имконияти мавжуд.

Маҳсулот тайёрлаш ва экспорт қилишда “Ўзагроэкспорт” акциядорлик жамияти, биржалар, агрофирмалар ва улгуржи компаниялар катта роль ўйнаши лозим

Шу ўринда **ҳудудларни жадал иқтисодий ривожлантириш** ҳақида ҳам қисқача тўхталиб ўтмоқчимиз.

Бу борада маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг ваколатлари, имконият ва жавобгарлигини кенгайтириш мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблайман

Бугунги кунда мамлакатимизнинг 9 та туманида хорижий инвестиция иштирокида биронта ҳам корхона ташкил этилмаган.

Тўғридан-тўғри инвестициялар асосан Тошкент шаҳри, Тошкент ва Самарқанд вилоятлари ҳамда Фарғона водийсига тўғри келмоқда

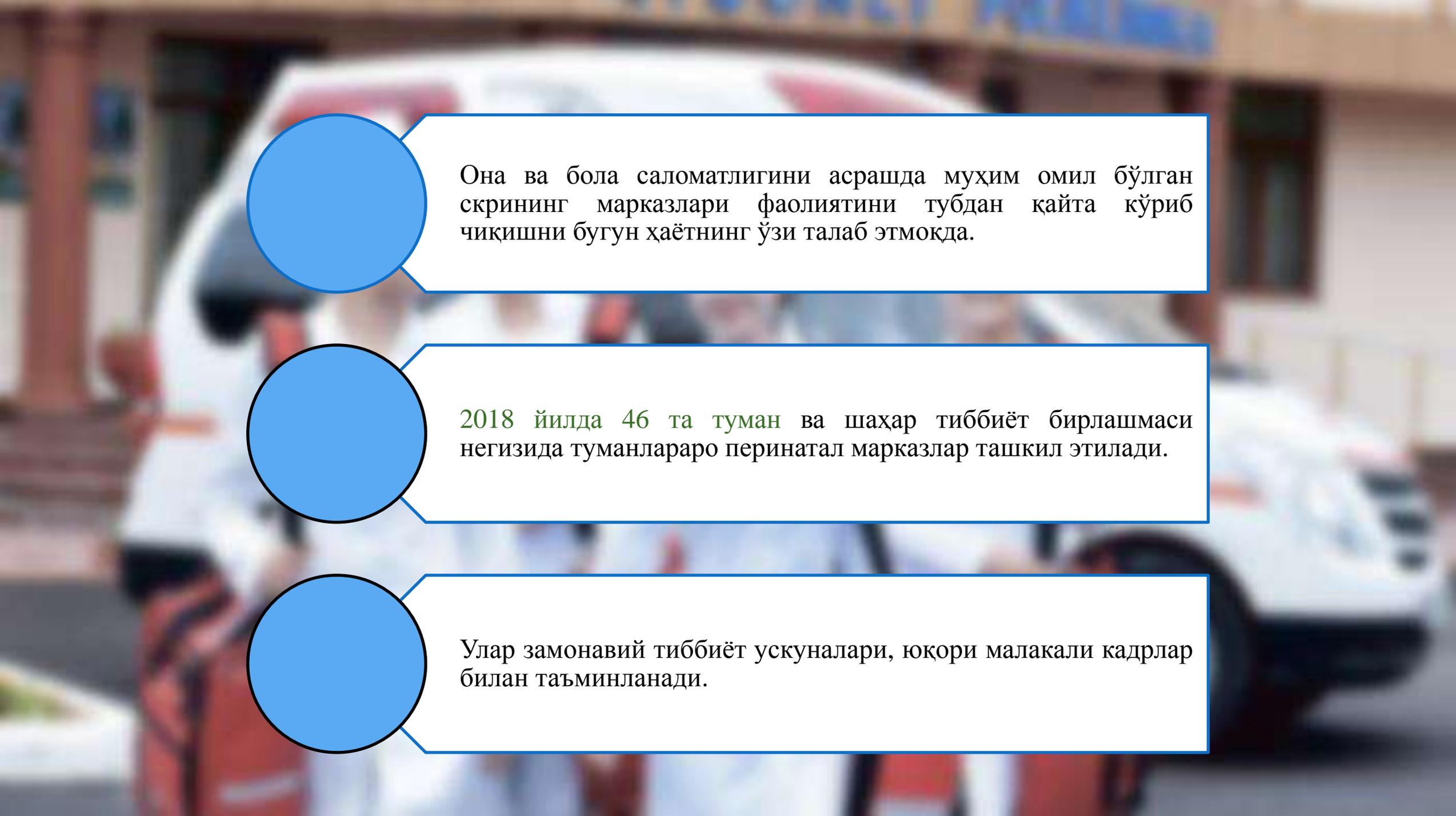
**ИЖТИМОЙ СОҲАНИ РИВОЖЛАНТИРИШ БЎЙИЧА
УСТУВОР ЙЎНАЛИШЛАР**

Биз илғор хорижий тажриба асосида аҳолининг муносиб ҳаёт даражаси учун зарур бўлган даромадларни аниқлаш бўйича “истеъмол саватчаси” тушунчасини қонунчиликда мустаҳкамлаш ва уни амалда таъминлаш механизмларини яратишимиз лозим

Айни вақтда аҳолининг реал даромадлари, иш ҳақи, стипендия, пенсия ва ижтимоий нафақаларни босқичма-босқич ошириш бўйича ҳам амалий чоралар кўрилади

Ана шуларни ҳисобга олиб, ҳудудлар аҳолиси учун қулай бўлган, сифатли ва замонавий тиббий ёрдам кўрсатиш, касалликларни барвақт аниқлаш бўйича бошлаган ишларимизни изчил давом эттирамыз

Инсон саломатлигини муҳофаза қилиш борасида сўнгги вақтда олиб бораётган ишларимизга қарамасдан, афсуски, жойларда кўплаб муаммолар ҳамон сақланиб қолмоқда

Она ва бола саломатлигини асрашда муҳим омил бўлган скрининг марказлари фаолиятини тубдан қайта кўриб чиқишни бугун ҳаётнинг ўзи талаб этмоқда.

2018 йилда 46 та туман ва шаҳар тиббиёт бирлашмаси негизида туманлараро перинатал марказлар ташкил этилади.

Улар замонавий тиббиёт ускуналари, юқори малакали кадрлар билан таъминланади.

Аҳолини телекоммуникация хизматлари билан тўлиқ қамраб олиш мақсадида узоқ туманларда 2 минг километр оптик толали алоқа тизимлари куриш

Интернет ўтказувчанлигини 2,5 баробар ошириш ва 4 мингдан ортиқ таянч мобиль алоқа станциясини ишга тушириш кўзда тутилмоқда

Мазкур чора-тадбирлар натижасида 600 дан зиёд аҳоли пункти Интернет ва мобиль алоқа билан таъминланади

Биз **ёш авлодни ҳар томонлама соғлом ва баркамол этиб тарбиялаш** борасидаги ишларимизни янги босқичга кўтариш мақсадида “Ёшларга оид давлат сиёсати тўғрисида”ги қонунни янги таҳрирда қабул қилдик. Шу асосда янгича ёндашувлар ҳаётга фаол жорий этилмоқда

Ўзбекистон ёшлари халқаро ассоциациясини тузиш ва унинг самарали фаолият юритиши учун тегишли шароит яратиб беришимиз керак. Ёшларимиз хориждаги тенгдошлари билан илм-фан, маданият, тadbиркорлик, спорт ва бошқа соҳаларда фаол мулоқотда бўлишлари мақсадга мувофиқ.

Шунинг учун келгуси йили Самарқанд шаҳрида **Марказий Осиё ёшлари форуми**ни ўтказиш кўзда тутилмоқда

**ХАВФСИЗЛИК, МИЛЛАТЛАРАРО ТОТУВЛИК ВА ДИНИЙ
БАҒРИКЕНГЛИКНИ ТАЪМИНЛАШ ҲАМДА ТАШҚИ СИЁСАТ
СОҲАСИДАГИ УСТУВОР ЙЎНАЛИШЛАР**

Барчамизга аёнки,
жаҳонда кескин
иқтисодий рақобат,
ахборот хуружлари,
террористик
тахдидлар тобора
кучайиб бормоқда

Дунёнинг турли
жойларида,
айниқса, Яқин
Шарқ минтақасида
қонли тўқнашув ва
низолар давом
этмоқда

Минг афсуски,
бундай нотинч
кескинлик ўчоқлари
камайиш ўрнига
кўпайиб бормоқда

Биз диний экстремизм ғоялари таъсирига адашиб тушиб қолган фуқароларни ижтимоий реабилитация қилиш, уларни соғлом ҳаётга қайтариш бўйича ишларни янада такомиллаштирамиз

Ахборот ресурслари орқали тарқатилаётган бузғунчи ғояларнинг олдини олиш мақсадида ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари таркибида алоҳида бўлинмалар ташкил этиш зарур

Шу мақсадда мамлакатимиздаги диний ташкилотлар фаолиятини такомиллаштириш бўйича зарур чора-тадбирлар кўрилади

Жамиятимизда диний конфессиялар ўртасида ҳамжихатлик ва фуқаролар тотувлигини мустаҳкамлашни биз бундан буён ҳам энг долзарб ва эзгу вазифамиз деб биламиз

Эътиборингиз учун раҳмат!

